

predicti ablatiu nō regunt: s; absolute ponunt: vt pficio te docete: r pado currete sedeo: r bec optio est cōioz. De regulis aut q̄s qdā fugitinas appellat: dixi supra ybi egi de aduerbys. **A**lta primētia ad p̄structionē r regimē posui supra in tractatu de spēbus noīuz: r ponā in quarta parte in tractatu de allorbeta.

Dec de etymologia r diasyntastica sufficiant. **Q**uarta pars de vitys r figuris incipit.

Quā in precedenti

bus terminauim⁹ de trib⁹ partib⁹ hui⁹ opis. s. orthographia: p̄fodia: r etymologia: ybi etiā de diasyntastica aliq̄ miscuim⁹. **N**ūc de q̄rta pte. s. de figuris videam⁹. **S**z qz vnū oppositū p̄ aliud cognoscit: iō p̄ de vitys annexis barbarismo r soloecismo dicem⁹: deinde de figuris. **N**ā de barbarismo r soloecismo in suo loco tractabim⁹ i gnta pte. **S**cias ḡ qz vitia āne rā barbarismo r soloecismo s; **D**ona. sūt decē. s. acirologia: cacephaton vel cathophonā: pleonasmos: p̄fologia: macrologia: tātologia: eclipsis: tapinosis: cathesyntheton amphibologia. **D**e vitys annexis.

Acirologia

est impropria dicitio: vt hic. **H**ūc ego si potui tū sperare dolozē. sperare enī dixit p̄ timere. **E**t dicit ab a. qd est sine r ciros qd est manus: r logos qd est sermo: inde acirologia. i. sermo q nō est in manibus. i. in vsu. ea enī dicunt ad manū habere q̄ sunt vsitata. vel acirologia dicit ab a. qd est sine: r ciro qd est sancio: r logos qd est sermo: ide acirologia quasi fmo infancitus. qz nō firmat aliqua regula artis.

Cacephaton

est obscena enūciatio: vel in cōposita dictione vel in vno verbo vt numerū cū nauib⁹ equat: r arrige aures p̄phile. **E**t dicitur a cacos quod est malum vel turpe: r phonos quod est sonus: quasi malus siue turpis sonus vel dicitur a cacos turpis: r phasis enūciatio: quasi turpis verbi enūciatio. vel dicitur cacephaton a cacos quod est malū: r phatos positio: vel phanos qd est son⁹: r teneo q̄si mala positio: vel malū sonū tenēs. **O**bscena. i. turpis enūciatio d̄r cacephaton: r fit vel in cōposita aliq̄ dictione r in cōtextu partiū: vt numerū cū nauib⁹ eq̄t. hic. n. est obscena enūciatio s; quosdā iter duas ptes ofonis. s. numerū r cū: vel vt alij volūt iter cū r nauib⁹. **N**ā p̄positio cū sequēte n. littera: isolētē r obscenū reddit sonū: qz vt **P**ris. ait. **A**d. i. ex tremitate dictionū obscure sonat: r n. s̄ra iter aspas ofonā tes reputat: vt **A**rtian⁹ oñdit. **A**triusq; ḡ r̄inuitate p̄pter obscurū sonū s̄re m. r asp̄itatē s̄re n. cacephaton gnatur. **P**ropter hāc causaz nō dicim⁹ cū nobis s; nobiscū. vt in vno vbo: vt arrige aures p̄phile. hoc exēplū ex **T**erentio sumit. **P**ac aut s̄ra r. geminata: asp̄itas in eo qd est arrige cacephaton efficit. **N**ec solū in his cacephaton in s̄rpficie cōstructionis cernit: sed in sensu turpitudine qdā iesse videt. vñ **D**iomedes ait. **C**acephaton est vitio cōpōnis iuerecūda suspicio: vt arrige aures p̄phile. **N**imirū calli de significās p̄philiū fuisse libidinosis. vñ r suo noie p̄philus q̄si ciuiū amator interpretat. itaq; per rectas aures: arrectū calamū atq; ad libidinē patū eu hūisse significat. **H**ec alio noie d̄r cacophonā: r trias ei euphonia: vt infra dicam. **C**acophonā autē est turpis sonus: vel turpis fat⁹. r cōponit a cacos turpe r phonos sonus: inde cacophonicus cacophonica cacophonici. i. male sonans.

Pleonasmos

s; **D**ona. ē abiectio vbi supuaqua ad plenā significationē: vt **S**ic ore locuta ē: r **A**urib⁹ audite sidera celi. **P**oterat enī sufficere si dixisset: sic locuta est: etiā si nō addidisset ore. **O**re enim loq̄mur nō oculis vel aure. **E**t scias qz quū

De vitys r figuris

d̄r: niger coruus: nō ē ibi pleonasmos: s; epiteton. d̄r autē pleonasmos a pleos qd est plenitudo: r onoma qd est nomen: ide pleonasmos. i. plenitudo vel supabūdātia nois. vel dicit a pleo greco qd est supfluū r auaritia: r onoma qd est nomen: quasi supfluitas auaritie nois: qz sicut auarus plus querit q̄ sibi sufficiat: sic pleonasmos plures dictiones addit q̄ sensus exigit.

Perisologia

est supuaqua vboz adiectio sine vlla vi rerū: vt **I**bāt quo poterāt quo nō poterāt ibi stabāt. **S**ufficiebat enī dicere: ibant quo poterāt. **N**ullus enī ignorat qz qui vadit: in eā partē vadit in quā facultas eūdi suppetit: eā partē nō vadit: in quā facultas eūdi nō suppetit. r iō illud qd adycit: r quo nō poterāt ibi stabāt. supfluū ē oino. r d̄r a peri qd est circum: r logos qd est sermo vel rō: ide perisologia. i. adiectio verboz plurimoz supuaqua: vt **T**uat ruben r nō moria tur: quū nō sit aliud viuere q̄ nō mori: vel d̄r a peris qd est supfluū: r logos qd est sermo: inde perisologia. i. superfluus sermo. **E**t scias qz pleonasmos adiectionē vnius verbi. **P**erisologia autē plurimoz verboz. **M**acrologia vō lōgas snias r res nō necessarias cōprehendit.

Macrologia

est lōga snia res necessarias cōprehēdēs: vt legati non ipetrata pace retro: vñ venerāt domū reuersi sūt. h̄ snia ap̄ **L**uciliū reperit. **D**istat aut iter perisologia r macrologia: qz p̄fologia oīo supuaqua accumulāt vba: nō idē agere snia. **M**acrologia vō lz nō necaria p̄phēdat: tñ nō oīo supuaqua vba iterferere videt. **P**oterat. n. fieri vt legati nō impetrata pace reuertētes: nec domū retro: vñ vener: fuer terent: s; ad alias ppe pres regrederent: iōq; appositū ē retro vñ venerant domū. r d̄r macrologia a macros qd ē lōgū: r logos qd est sermo: q̄si lōgus fmo vel oratio.

Tantologia

est vitiosa repetitio eiusdē dictionis: vt egomet ipse: sufficiebat enī dicere: egomet: vel egoipse. r d̄r a tantos qd est vacuū vel iterum: r logos sermo: quasi eiusdē vacuus vel iterat sermo. eiusdē dico: saltem q̄tum ad intellectum.

Eclipsis

est defectus qdem necessarie locutionis quez desiderat precisa snia: vt hic facunde. **E**st enim defectus hui⁹ verbi loquebatur. **I**tem neq; ab oriente neq; ab occidēte: neq; a desertis montib⁹: supple via patet fugiendi. **I**te aut defectus fit causa vitandē plixitatis: vt enim longa snia fastidiū suscitāt: sic breuitas sermonis molestiam effudit. r d̄r ab e. qd est extra r clipsis qd est lux: qz tunc extra lucē ponit snia. **N**ā eclipsis pprie cū sit lune v̄l solis: trāsumit ad defectū dictionis: vel d̄r ab e. qd est extra: r clipso fas. qd est clepo pis. i. furari: qz in eclipsi necessaria dicitio d̄r furata: siue vt prius loquar sublata: vide in suo loco de figura.

Tapinosis

est humilitas rei magne nō id agente. i. signante snia qd demonstrat: vt si mare voceē gurges. vñ versus. **T**apinosim facies dicitur si mare gurges: vt vult **D**onatus. vel fm **I**sido. quando imensitas diuina vilibus rebus ostendit: vt ego sum pastor: r ego suz vermis. r d̄r a tapin qd est humilitas: vel a tapinos qd est humile. **D**onatus dicit. **P**elides stomacho cedere nescit. **P**elides dicitur est achilles a pelco patre. **S**tomachus aut posuit pro imensa ira vel fortitudine eius. **T**ante quippe audacie fuit vt nesciret cedere. i. locū dare hostib⁹ apponēs se periculo itrepide. **H**ū ergo magna res humili vocabulo noiat tapinosis dici pot.

Cathesyntheton est

vitiosa compositio dictionum: vt **V**erba que viuentium terga sustigamus basta. vitiosa compositio est hic: quia debuisset dicere: verbaque basta viuentium sustigamus terga. dixit: verbaq; viuentiu rē. r hoc

necessitate metri cogente factū est. Nō enim iuxta rōnē metri poterant sibi copulari versa et hasta. et dicit a cacos qd ē malū: et syn qd est con: et thesis qd est positio: inde ca-

Amphibologia est ambiguitas dictionis q̄ fit canaudio secutorē retiarū supasse. Nā hic dubiū ē vtruz secutor: supauerit retiarū: vlt ecouerso. Aut fit p cōe vbi vtruz dicit: Criminaf cato: vadaf tullius: nec addat quē vel a quo. C Dubiū enī est vtrū cato criminef aliqūē vlt ab aliquo criminef: vel vtrū tullius trahat aliqūē ad vdimoniū: an ipse trahaf. vadof vbi cōe est. i. causas ago: vel in causas ago. vades g legaliter causas agūt. vadimo niū locus in quo cause agunt. Aut si p distinctionē: vlt di statuā aureā hastā tenentē. Dic dubiū est: vtrū statuā sit aurea vel hasta. Sigs hic vitare voluerit amphibologia: si illa statuā fuit aurea distinguere d3 hoc mō. Uidi statuā aureā: deinde dicat aureā hastā tenentē. Et fit amphibologia p ononima: vt sigs acie dicat: et nō addat oculo: aut exercitus: aut ferri. Significat. n. tria acies. vñ vsus. Est acies oculi: ferri: belliq̄ caterua. Sit et vt dicit Dona. plurib⁹ modis amphibologia: quos dinumerare ne longū sit: nō o3. et d3 amphibologia ab amphiqd est dubiū: et bole qd ē snia: q̄si dubia snia: et cōtinēt sub se equocationē: cōpositionē: diuisionē. Amodo de figuris videamus.

Tractatus de figuris.

Figurarum tria sunt genera: metaplasinus: allotheta: tropus. Primo de metaplasmo. Secūdo de scemate: siue allotheta f3 Dona. Tertio de tropo. Quarto de allotheta f3 -Prif. videam⁹. De metaplasmo.

Metaplasinus est transformatio quedam recti solitiq̄ sermōis in alterā speciē: metri: ornatus: necessitatisue causa. Dicit aut metaplasinus a meta quod est trans: et plasma qd est forma: inde metaplasmus. i. transformatio: qz littera vel syllaba: vel eius accidentia de ppria positione in aliā speciē transformantur.

Species metaplasmi fm Donatus sunt q̄ttuordecim. i. p̄thesis: ep̄thesis: paragoge: afere sis: syncopa: apocopa: extasis vel extesis: fistole: dieresis: syneresis vlt ep̄synalipha: elipsis: antithesis: metathesis. C̄vic nota q̄ metaplasinus fit in dictione sicut barbarismus: cuius vt dixi q̄ttuordecim sunt spēs. et fit triplr: p additionē: subtractionē: et trāsmutationē. Quū fit per additionē h3 tres spēs fm p̄ncipiū: mediū: et finē. i. p̄thesis que fit p additionē in p̄ncipio. ep̄thesis que fit p additionē in medio. paragoge que fit per additionē ad finem. Itē fit p subtractionē: et sic h3 tres spēs d̄rias p̄dictis tribus. Prima est afere sis subtractio a p̄ncipio dictionis p̄thesis d̄ria. Secūda est syncopa que est ablatio de medio dictionis ep̄thesis d̄ria. Tertia est apocopa abscisio de fine dictionis d̄ria paragoge. et sic habemus sex spēs. Itē fit per trāsmutationē: et sic hab3 octo spēs vt patebit: et sic sunt quattuordecim spēs in vniuerso.

Prothesis est appositio quedā ad p̄ncipiū dictionis littere vel syllabe: vt gnato pio nato: et tulit p tulit. sic enī dicebāt antiqui. et dicit a p̄thos et thesis. Nā vt dicit Du. Thesis qd est positio cōponit cū prothos qd est p̄mū: et d3 p̄thesis quasi p̄thotesis. i. p̄ma positio littere vel syllabe in p̄ncipio dictionis. vel prothesis dicit a pros qd est ad: et thesis qd est positio inde prothesis. i. appositio.

Epenthesis est appositio ad mediā dictionē littere vel syllabe. vt Reliquias da-

nam: p reliquias: et Induperator pro imperator. Dec. n. in metro heroico aliter stare nō possunt. Dec a quibusdā dicit epenthesis: a quibusdā parēthesis. Et dicit epenthesis ab epi qd est supra: et thesis positio: inde epēthesis. i. sup̄positio littere vel syllabe in medio dictionis fm Du. vel d3 ab epen qd est inter vel mediū: et thesis positio q̄si positio facta in medio: vel q̄si interpositio. vñ Precif. Significat epen mediū qd mōstrat epenthesis ipsa.

Paragoge est appositio quedam in fine dictionis littere vel syllabe: vt magis pro magi: et potestetur pro potest: et amariter pro amari. et pōt contingere in syllabica adiectione: vt huiusce pro huius. Panc aly proparalefim appellant: et dicit a para qd est iuxta: et gogos ductio vel additio: quasi ductio vel additio facta circa finem dictionis.

Afere sis est ablatio a p̄ncipio dictionis d̄ria p̄thesis: vt tēno p cōtēno: et mitte pro dimitte. Et dicit a phares qd interpretat diuifio: et a. inde hec afere sis quasi a capite diuifio. i. subtractio littere vel syllabe in p̄ncipio a naturali quāritate dictionis: fm Du. et sic scribitur per f. vel ph. vel anferesis dicit ab auferēdo: et sic scribitur per au diphthongum: vide in situs.

Syncopa est ablatio de mediā dictionē lfe aut syllabe d̄ria ep̄thesis: vt audacter p auda: ceter: et amozit p cōmouerit. Et d3 a syn qd ē con. et copos qd ē cesio: ide syncopa q̄si d̄ medio cesio. vlt vlt dicit Du. To pe grece latine cesio d3. et p̄ponit a syn qd ē con. et d3 syncopa. i. abstractio lfe vel syllabe de medio dictionis: q̄si con: cesio. i. cōsis cesio. Illud. n. qd est inter p̄ncipiū et finem cōe est ip̄sis. Quū aut syncopa d3 fieri in verbis et q̄si nō: su pra dixi in tertia pte in preteritis tertiē cōiugationis: vbi determinati de verbis desinentibus in co.

Apocopa est ablatio de fine dictionis lfe vel syllabe d̄ria paragoge: vt Achilli p achillis et moysi p moysis: et fac p face. Et dicit ab apos qd est extra: et copos qd est cesio: inde apocopa quasi de fine cesura: vel fm Du. cope qd ē cesio p̄ponit cū apo. qd ē de: et dicit apocopa. i. decisio: quasi deo: sum cesio. i. subtractio lfe vel syllabe de fine: inde apocopo pas. pare.

Extasis est extēsis syllabe d̄riāz vbi vt Italiā fato pfugus. cū italiā cor. p̄ma syllaba dici debeat: q̄ diastole a quibusdā d3. Diastole aut d3 a dia qd ē diuisio vel diuidēs et stolos qd ē missio: qz cū dictione breuius vnū tps habeat: mittit illā in duo tpa pducēdo. vel extasis est p̄ductio syllabe nāliter breuius: et interpretat extensio. Et d3 ab ex qd est extra: et stasis qd est stat⁹: q̄si extra ppriū statū positio: et d3 extasis extēsis syllabe: qz breuitas extendit in lōgitudine. Quidā dicūt extthesis ab ex et thesis positio: quasi extra suā positioēz. Extthesis p e. qdā dicūt: et est idem qd ab aly d3 extasis per a.

Fistole est correptio syllabe nāliter lōge d̄ria exta le cor. lōgā: vt aquosus orion. cū orion pducte dici dbeat in penl. et apud Catonē. Hoc vide: ne rursus leuitatis crimē dānes: vltima. n. h⁹ vbi cor. cū sit sc̄de iugatiōis: et p̄ duci debeat: vt vult magr Bene. Vel pōt dici f3 quosdā q̄ olim fuit tertiē cōiugationis vido vidis. Et d3 fistole vel fistola a syn qd ē con. et stolos qd est missio: qz ibi duo tpa q̄ syllaba lōga h3 mutant in vnū tempus qd h3 syllaba breuius. vel dicit a syn qd est simul: et stolos qd est curtatio: q̄si simul curtatio: vel pōt dici a syn qd est sine: et telon qd est longus: quasi sine sua ppria longitudine. Dic nota q̄ fistole q̄si fit p liquescētiā sequeris lfe: vt apud Dora. Regis opis steriliq̄z diu palus aptaq̄z remis. Li quefcit enī s. vltima hui⁹ nois palus in sc̄siōe metri: qd etiā fit apud Lato. Qd nōsti factuz nō recte nolito silere

7 figure
necessitate
metri cogente
factū est.
Nō enim iuxta
rōnē metri
poterant sibi
copulari
versa et hasta.
et dicit a cacos
qd ē malū:
et syn qd est con:
et thesis qd est
positio: inde ca-
chosyntheton. i. mala
et vitiosa dictionū
cōpositio.

est appositio ad mediā dictionē littere vel syllabe. vt Reliquias da-

et ideo dirimo et disertus corri. pmas q̄ sunt nālī longe: qz dirimo cōponit̄ ex di. et emo. disertus ex di. et ars. De hoc etiā dixi supra in p̄ma parte vbi egi de s. quō liquefit.

Dieresis est diuisio syllabe vni in duas facta: vt apud **Quid.** Tertia post alium successit aenea ples. et apud **Doza.** Nives q̄ deducit̄ ionē: nūc ma re: nūc silue. hic enī silue est trissyllabū: vt dicit̄ **Pris.** in. i. mino. sic fit dieresis q̄nq; i hoc dō hūic. vñ. **Doz.** Non tps: nō serus hūic: nō cā resistit. **Quisq;** i hoc dō cur: vt apud **Albinū.** Ille cui cernis capitolia celsa triūphis. **Quisq;** fit i v̄ro: vt apud **Quid.** Accipe pōpei deductū carnē ab illo. **Nā** pōpei dōz eē bisyllabū p̄prie. **Per** hāc ē figurā sumi tur bisyllabe hoc nomē dū: qz ē monosyllabū i illo vsuali vsu. **Scribe** dū: s; lege di si vis vrbān^o haberi. **Et** d̄r diere sis a dia qd̄ est duo: et heresis diuisio: q̄si vnus in duo di uisio. **Et** scias qz dieresis ē syllabe diuisio: siue sit diph thongata: vt aulac: lōgae: aulay: lōgay. et dicit̄ poti^o aulay q̄s aulac: qz tūc a. nō posset pdu. si adderet̄ e. cū eēt voca lis ante vocalē: que cor. in latinis: sed addit̄ y. vocalis gre ca: et ita pdu. a. qz apud grecos vocalis pdu. ante vocalē: si etiā nō sit dipht̄hōgata: vt iābus: iāson: trissyllaba.

Syneresis est aglutinatio duarū syllabarū i vnā facta tria dieresi: vt eripidē p̄ acripī dem: et dest p̄ deest. vñ **Luca.** Nō dest plato ieiunus vē ditor anro. **Nā** in scāsiōne dicēdū ē dest p̄ deest: et vnde p̄ deinde. **Et** d̄r a syn qd̄ ē simul: et heresis diuisio: q̄si sil diuisa. vel d̄r a syn qd̄ est con: et heresis qd̄ ē diuisio: eo qz et prius diuisa cōiungūtur. vel d̄r a syneresi v̄bo qd̄ ē glu tino nas. qz due littere vocales sine dipht̄hōngo: vel due syllabe conglutinant̄ in vnā. **Per** alio noie ep̄synalipha dicit̄: eo qz ibi vocalis abyci videat̄: vide in suo loco.

Synalimpha est abiectio vocalis in scansione metri de fine dictionis quoz se quēs dictio incipit a vocali: vt apud **Iuuenalē.** Semp̄ ego auditor tū nunq; ne reponā. o. enī abyci de ego: et hoc p̄ p̄ter elegātiā: vt tollat̄ hiatus: et sic inducit̄ ornatū. vñ licē te pōt fieri et maxime in lōgo ope: sicut p̄z in libris poeta rum: qz frequēter hac vtunt̄. **Contrariū** enī ipsius valde vi tandū est. s. q̄n nō abycitur vocalis: et raro iuenit̄ a poetis. **Et** scias qz aliq̄n̄ synalimpha in p̄sa obseruat̄: vt sumope: magnope. et dicit̄ synalimpha q̄si condeletio. **Deriuat̄** a synalimpho v̄bo qd̄ ē cōpositū a syn qd̄ est con: et limpho qd̄ est deleo. vel dicit̄ a syn et limpha qd̄ est aqua: ide syna limpha. i. colliquescētia. vel fin alios: limpha est qdā hu mor vel spuma in fronte canū: qua disp̄sa p̄ caput isaniūt: et in rabiē vertunt̄: et dicit̄ a limpha liquore: qz ad modū illius discurret. **Et** cōponit̄ cū syn qd̄ ē con: et d̄r synalipha idest cōcursus duarū vocaliū in diuersis syllabis et diuer sis dictiōibus positarā cū collisione alteri. et dicit̄ synali pha q̄si liquoz cōmixtio: qz sicut vbi duo liquores cōiun gunt̄ soli: vn^o suā substātiā amittit: sic vbi fit talis vocali um cōmixtio solet vnā amittere sonū q̄tū ad metrū: et d̄r synalimpha: a qbusdā syneresis: a qbusdā vero collisione.

Elipsis est quū in scāsiōne abyci cōsonās cū p̄ce dente vocali: q̄n sequēs dictio incipit a vo cali: et hoc fit frequēter in hac l̄ra m. vt apud **Doza.** Dib^o hoc vitū est cātorib^o iter amicos. **Quisq;** fit in hac l̄ra s. vt apud **Latonē.** Successus indignos noli tu ferre moleste. **Quisq;** abyci sine vocali: vt apud **Doza.** Regis opus ste rilis diu palus aptaq; remis. **Abyci** enī s. finalis de hoc noie palus vt fiat bzeuis. p̄pter vocalē sequētē: et sic excu satur illud **Latonis.** Nolite silere. vnde frequēter fiebat olim i hac l̄ra s. elipsis: qz s. sonū b̄z valde facit̄: et q̄si sibi lantē: et multotiēs liquefit. **Et** scias qz m. q̄nq; in p̄sa abyci in p̄nūciatiōe: vt circuago. **Scribit̄** enī ibi m. sed nō p̄fert̄: qd̄ fit ne videat̄ syllabicari cū sequēte vocali: et

p̄pter sonū difficilē: qz sonus ei^o terminat̄ clausis labijs: sed statim oz labia apiri p̄pter sequētē vocalē. **Apud** aut̄ antiquissimos nō abyciebat̄ m. sequēte vocali in scāsiōne: vt est illud **Enny.** Milia miliū octo. **Quisq;** aut̄ aspiratio accipit̄ p̄ littera: et tūc m. nō abycit̄: sed syllaba cuius ipsa est finalis: positione pdu. vt apud **Theodolū.** Nec cuiq; hoiz dedit̄ indagare sepulchrū. sed hoc n̄fo tpe nō licet. **Fiebat** etiā in alyz p̄sonatibus olim elipsis: vt p̄z in b. qd̄ **Virgili^o** abycit̄ de hoc noie sabburra: vt fit p̄ma bzeuis. pdu. enī p̄ma positioe. **Fluctu** iactate sabburra. **Simili ter** subtraxit̄ vnū p. de hoc noie iuppiter: vt est illd̄. **Mer curius:** iuppiter: neptunus. **Itē** i. cōsonās frequēter subtra hit̄ de his verbis abycio: subycio: cā corripiedi p̄mas. **In** qbus oibus possum^o dicere qz sit syncope vel elipsis. **Se cundū** aut̄ donatū elipsis est cōsonatiū cū vocalib^o ad se cōcurrentiū qdā difficilis ac dura collisio: vt multū ille et terris iactat^o et alto. et d̄r f̄z qdā ab elido dis. vt dicit̄ ab en qd̄ ē in: et lipis qd̄ ē defect^o: q̄si iterior defect^o. **Et** nō qz p̄ has spēs. s. synalimphā et elipsim defendunt̄ oēs biat^o et metacisimū: q̄ in metro fiūt: vt nō vicio deputent̄.

Antithesis est littere pro littera positio: vt olli p̄ illi: et impete pro impetu: et fit causa ornatu tū. **Secisimus** dicit̄. **Antithesis** fit si sedet ordi ne syllaba verso: vt disciplina pro disciplina. **Et** dicit̄ ab anti qd̄ est contra: et thesis positio: quasi cōtraria positio: vel quasi vnus littere pro alia positio.

Metathesis est trāslatio l̄rarū in alienū locuz: parte nlla tū ex dictōe sublata: vt euandre p̄ euāder. et hoc fit cā necessitatis. vñ **Qui.** Agno scēs in me frater meagre sorozē. nā si dixisset meleager nō fuisset vsus. **Dicit̄** aut̄ metathesis a meta qd̄ ē trans: et thesis positio: ide metathesis. i. trāpositio l̄re. **P̄dicite** metaplasmī spēs in his vsib^o etinent̄. **P̄othesis** apponit caput: auferensiq; recidit. **Syncope** de medio tollit qd̄ ep̄thesis auget. **Aufert** apocope finē: que dat paragoge. **Quā** nā iubet p̄ducere: fistole curtat. **Exthesis** eē pduē corripieda. **Syneresim** facies duo si iungunt̄ in vnū. **Die resim** reddit syllaba scā due. **Alipsis** necat m. s. vocalē sy nalimpha. **Metathesis** teuc̄re iubet: at̄thesis canit̄ olli.

Sequitur nunc tractatus de scemate.

De scemate amodo siue allo theca f̄z doctrinā donati videam^o. **Nā** in fine ist^o q̄re partis videamus de allothea fm do ctrinam **Pris.** Scias qz allothea. i. aliena positio d̄r scema a donato. **Et** in scema lexeos et scema diaceos diuidit̄ ab eodē. **Et** nō qz metaplasim^o ē remediū p̄ barbarismū: sed scema ē remediū p̄ solocismū. **Scema** latie iterptat̄ figura: et est figura fm **Isido.** q̄ fit in v̄bis vel sententijs p̄ varias dictionū formas p̄ eloquy ornatū: f̄z **Dono.** due sunt ei^o spēs. s. scema dianceos: q̄si ornat^o finē: et p̄tinet ad oratores et r̄hetozes. **Scema** nāq; figura vel mod^o loquē di d̄r. **Dianceos** v̄o gr̄us grecus est: et latine sonat finē: et de ista nihil ad p̄sens. **Itē** scema lexeos. i. ornat^o v̄boz vel dictionū: et p̄tinet ad gr̄amaticos. **Lexeos** gr̄us ē grec^o: et latine sonat dictiōis. vñ scema lexeos. i. figura v̄boz vel dictiōis. **P̄uissimodi** aut̄ f̄z **Dono.** multa sūt scemata: et ex oibus necessaria fere sūt decē seprē: quoz hec sūt noia plen̄sis zeuma: hypozensis: silen̄sis: anadiplosis: anafoza epanalēsis: ep̄izen̄sis: paranomasia: scelisonomaton: para nomcon: omoep̄oton: omoetelēton: poliptoton: byrinos polisynt̄heton: dialeton: vel asynt̄heton.

Prolensis est presumptio rerum ordine secu tarum: sicut infra plenius dicit̄ cum agam de allothea fm **Pris.**

Zeuma est unius verbi cōclusio diuersis clausulis apra cōiunctio: s3 **Dona.** In doctrinali etiā sic dicit: Zeuma fit in vbo si plurima clausuris vno: vt hymnus xpe tibi tibi laus tibi gloria def. De hoc plenius dicā infra: vbi determinabo de alleotheta fm p'rif.

Hypozenis est figura supiori 3ia vbi diuersa vba singulis qbusdā clausulis p' prie subiungunt: vt sic regē adyt: regi memorat nomēq; genitq; dicit aut hypozenis eē 3ia zeumati: qz qd zeuma facit vno vbo ista diuersis pagit. H3 quozq; vnūqdq; vbi suā clausulā: vt regē adyt: regi memorat. vñ f3 quozdā: d3 ab hypos qd ē 3 zeuma: qñ 3ia zeumati: vt vult **Dona.** Beda eni dicit: qz qñ vba vel sine singulis qbusdā clausulis adiungunt: fit hypozenis. Verba: vt Virtutem terribiliū tuoz dicit: et magnitudinē tuā narrabūt. De moziā abundantie suauitatis tue eructabūt: et iusticia tua exultabūt. Itē illud apli ad Cor. Siue pphie euacuabūt: siue ligue cessabūt: siue scia destruet. Enie: vt **Si** cō: sicut aduersus me castra: nō timebit cor meū. Et si exurgat aduersus me plū: in hoc ego sperabo. Scdz doctrinale vō fit: qñ plura vba addunt vni supposito: vt Nos vifitet: nos ornet: nos saluet grā xpi. Et dicit fm **Dug.** ab hypos qd est sub: et zenis dicitio: vñ hypozenis quedā figura: vbi singulis sensib' p'pzia vnicuiq; clausula est. Al' f3 alios hypozenis dicit ab hypos qd ē sub et zenis iūctura siue iūctio: vñ hypozenis. i. subiūctio: qz subiūgit verbum vnicuiq; clausula: vt **Vinū** lenificat: supbia inflat: iracundia inflamat: rapacitas inquietat.

Silensis est dissimiliū clausularū per vnū verbuz cōglutinata cōceptio s3 **Donatū:** vt **Pic** illius arma. hic currus fuit. De hoc plenius dicā infra vbi agam de alleotheta fm p'rif.

Anadiplosis est quū ab eodē quo vn' vsus finit: alius icipit: vt dicit **Donatus:** Anadiplosis ē cōgematio dictionis ex vltimo loco pcedēti vsus et pncipio sequētis: vt **Segur** pulcherrim' astur: Astur equus vidēs. Et in psal. **S**tates erāt pedes nostri i atris tuis hierusale. Hierusalez q' edificat vt ciuitas rē. Doctrinale vult q' fiat qñ vbi finit syllaba vn' pedis ibi de3 incipit alia: vt **Psallite** deo nostro psallite: psallite regi nostro psallite. Et d' ab ana qd est sursum: et diplois qd est duplicatio: quasi supioris versus duplicatio: vel quasi sursum iteruz duplicatio: vel d' ab ana qd est re: et diplois qd est plica: quasi replicatio: qz dicitio replicat: et est idem cum colore rhetorico qui dicit cōduplicatio.

Anafora est repetitio vel relatio eiusdē dictionis pncipiū pluriū vsuū: vt nate mee vires mea magna potētia solus. Mate p'ris sumi. Et psal. **D**ñs il luminatio mea et salus mea quē timebo. **D**ñs p'tector vite mee a quo trepidabo. vel fm doctrinale fit qñ diuersis clausule trinit ab eadē icipiūt dictione: vt **Xps** mūdauit: xps nos purificauit. vel **Te** colo: te laudo: te glorifico: tibi plaudo. Itē. **Tu** dñs: tu vir: tu mihi frater eras. Itē. **Uox** dñi in v'tute: vox dñi in magnificētia: vox dñi c'fringētis cedros. Et d' ab ana qd est sursum: et foros qd ē ferre: inde anafora qñ eiusdē vbi vel dictionis relatio: qz qd supra est dicitū iterū ferē. v' dicit ab ana qd est re: et foros ferre: qñ relatio: et vocat in colorib' rhetoricis repetitio.

Epanalēsis vel epinalēsis ē fmonis in pncipio vsus positi eiusdē in fine replicatio vel repetitio. vñ doctrinale. pncipio finē facit epinalēsis eundē. vt **Multa** sup p'amo rogātis sup hectorē multa. Itē. **Nobis** grata pus nō sunt modo agrua nobis. Itē. **Deus** quis erit filius tibi: ne taceas neq; cōpescaris deus. et **Paulus.** Gaudete in dño semp: iterū dico gaudete. et **Ju** esen alia. Crescit amor nūmi quātū ipa pecunia crescit. Et

d' ab epi qd est supra: et ana qd est re: et lēsis qd est supio: inde epanalēsis. i. supioris dictionis resumptio. et vocat a **Tullio** cōduplicatio: et est color rhetoricus.

Epizensis est eiusdē vbi in eodē vsu sine aliqua dilatione cōgematio: vt mēme. Itē. **Cōsurge** cōsurge. Itē in euāgelio **Matth.** Hierusalez hierusalez que occidis p'phas. Itē psal. **Viues** viues ipse cōfitebit tibi. Itē **Isa.** Cōsolamini cōsolamini popule me'. Et dicit ab epi qd est iterare: et zenis qd est cōiunctio: quasi iterata cōiunctio. vel ab epi qd est supra: et zenis qd ē duplicatio: inde epizensis: quasi supioris dictionis duplicatio. In hoc autē differt epizensis ab epanalēsi: qz epanalēsis habet multa verba in medio: vt **Crescit** amor nummi quātū ipa pecunia crescit. **Epizēsis** vō nullū verbū habet in medio: sed sine moza idē repetitur: vt **De** me aflu3 q feci in me cōuertite ferrum.

Paranomasia est quotienscūq; de nomine efficiū aliud nomē: veluti qdam denominatio: vt **Terētius** in comedia. **Nō** icceptio est amantuz sed amentū fm **Donatū.** vel paranomasia est fm quosdam quando due vel plures dictiones ponūtur: habentes idem principium vel eundem finem: a q significent diuersa: vt **Luria** curiaz: genitrix nutrix mile: ro3. Beda autē dicit. **Paranomasia.** i. denotatio dicitur quotiens dicitio pene filis ponit in significatione diuersa mutata videlicet littera vel syllaba: vt in psal. **zi.** iuxta hebraicā veritatē. In te cōfisi sunt et nō sūt cōfusi. et **Paulus.** Videte malos operarios: videte cōcisionē. **Nos** enī circūciso q' spiritu deo seruimus. Et dicit fm **Du.** a para qd est iuxta: et noma qd est nomē: inde bec paranomasia i. significatione diuersa dicitio pene ipsa: vt **Abire** aut obire te cōuenit. i. exulē fieri aut mozi. Itē nō curas vera federa. vel dicit a para qd est ad: et noma nomen: inde paranomasia. i. agnominatio: qz fit ibi agnominatio: et vocat a **Tullio** talis color rhetoricus agnominatio.

Scesisonomaton fm **Beda** ē mltitudo nominū diuerso sonu nā rē significantiū: vt in **Isa.** Ne gēti peccatrici: pplo graui inigrate: semini neq; filijs sceleratis. et **psal.** **Bec** caui' cum patrib' n'fis: iniuste egimus: inigrate fecim' vel fm alios si dicā. **Nubila** nix grandis p'cella flumina vēti. Et d' a scesis qd est multitudo: et onomaton qd ē nō minus: i. de scesisonomaton: qñ multitudo nominū vel d' a scesis qd est multitudo: et onoma qd est nomē. et thelis qd est positio: qñ positio nominū in simul positio.

Paranomeon est cū ab eisdē lris multa inchoat vba v' finiant: vt **O** tite tute tate tibi tanta tyrāne tulisti. vt tal' sit ordo. **O** tite tate tyrāne tulisti tute. i. tui p'se tātā tibi. Item **D**achina multa minat maxia muris. Itē in psal. **B**ridixim' vobis de domo dñi deus dñs. Itē fm similitudinē serpentis sicut aspidis surde rē. Itē vitat vim virgo virilē. Et d' a para qd est cōiunctio vel ad: et onomeon qd est filie: qñ assimilitio vel cōiunctio similitū. Et scias q' hoc scemate raro vtrū dū est: ne eiusdē l're assidua repetitio fastidiū generet.

Omoeptoton est cū i filies casus exēv' vba diuersa: sic apud **Ennū** inuenit. **M**erētes flētes lachrimātes et miserātes: fm **Dona.** vel fm **Beda:** **Omoeptoton** ē: cū diuersis casib' variat orō: vt **Apl** dic ad romanos. **Q**ñ ex ipso et p' ipm et in ipo sūt oia: ipsi gl'ia in secula. et in **psal.** **N**iuē dealbabunt in selmon montē dñi: montē vberē. Et mons coagulat: mōs pinguis: vt quid suspicamini montes vberes. **D**ons in quo beneplacitum est deo habitare in eo. Et dicitur ab omos qd est vnū vel simile: et protos qd est casus: qñ vni formitas vel similitudo casuū: vel d' ab omoe qd est h'le: et

Vertical text in the left margin, likely a commentary or index reference, partially cut off.

ptotos qd e casuale: ide omoeproton. i. ofo vel dictio simi
liu casualiu. vel fz **Du.** omos qd est vnu coponit cu pro
tos qd e casus: r dr omoeproton cu plura noia p vnu casu
denorant: vt fz neqz curreret: fz nec cognoscit eute. **Tolle**
teqz manu saxu in mare mouere. vel fz **Du.** Omoeproton
vel omoeproton e cu vno mo plura vba sumunt: vt cum
abyt: abscellit: euasit: erupit. **Ite** carate: exultate: psallite.

Omoetelenton est qn sil i mo dictioes pluri
me finiunt: vt **Eos** reduci qz
reling: deuchi qz deseri malui: r fit ppe in vbis: vt **Abyt**
abscellit: euasit: erupit. vt vult **Isid.** Inter omoeproton r
omoetelenton fz quosda hoc distat: qz omoeproton e quo
tioes i silis casus vba diuersa exeut: vt **Meretes** r. **Des**
eni illi casus acti sunt. **Omoetelenton** vo dr qn plura vba
vna hit r sillem clausula: vt **Reduci** qz reling r. **Alu** di
cut q fit quu duo vsus vel due clausule medietates vsuu
in fine silr terminatur: vt sunt vsus leonini: r caudari: r co
cathenati. **Beda** vo dicit q omoetelenton e quoties me
dia r postrea vsus siue sine silr syl. finium: vt i **Eccle.** **Me**
lius e videre qd cupias: qz dsiderare qd nescias. **Ite** **Me**
lius e sapiere coriipi qz stultoꝝ adulatione decipi. **Hac** fi
gura sepe poete r oratores yrumf. **Poete** hoc mo. **Peruia**
diuisi patuerut cerula poti. **Oratores** vo ita. **Brus** iob do
soli r sibi cogit: in traglitate ad nostrā noticiā pducen
sus tactus e verberere: vt odorē suarū viriū tanto largius
spgeret: quāto more aromarū meli ex icēsiōe fragraret.
Duo scemate ipse q hoc dixit brus papa **Hegori** sepissu
me vsus fuisse repit. **Et** dr omoetelenton ab omo qd e si
miliz: r telenton qd est finis quasi cōsimiliū finis. **Nam**
telos grece latine finis vel terminus dicit. **Vel** fz quof
dam dicitur omoelētos: r tunc dicit ab omo qd est vnu
r lētos qd est finis: quasi habēs vnu finē.

Poliptoton est multitudo casuu varietate di
stincta: vt **Litorea** littoꝝibus dria
fluctib⁹ vr das. **Et** scias q poliptoton grece: latie dicit
mltitudine casuu: vbi. f. mlti casus ponunt: fz diuersi vt i p
dicto exēplo. **Litorea** littoꝝib⁹ r. **Eccle** littoꝝa e actūs ca
sus: r littoꝝib⁹ drūs. r fz **Du.** coponit a polis qd e plalitas
r ptotos casus: ide poliptoton: qsi plalitas casuu: cuz. f. di
uersis casib⁹ snia variat: vt apd **Perfū.** **Ex** nibilo nihil i
nihilum posse reuerti: r vocat in rhetorica traductio qui
dam color rhetoricus.

Hyrynos est series ofonis vl' structio tenore su
uz vsqz ad vltimū fuās: vt apd **Vir.** In
pncipio celū ac terras caposqz liquētes: **Lucē** rēqz globū
lune: titaniaqz astra **Spūs** it' alit. fz **Bona.** **Beda** vo dic:
Hyrynos. i. ueniētia dr: qn series ofonis tenore suū vsqz
ad vltimū suat: nulla videlz alia cā vl' psona mutata: vt i
psal. **De** i noie tuo saluū me fac r. vsqz dū ait. **Et** nō ppo
suerūt deū an' aspectū suū. **Qat** eni ppha: vt auxilio dñi
saluatoris ab hostiū i securiōe liberet. **Et** scias q hyri
nos e lōga structiois suspēsiō: vt apd auctores sepe iueni
tur. **Et** dr hyrynos qsi syrynos: a syren qd e tract⁹. **Naz** vt
dic **Pu.** a syren. qd e tract⁹ dr h⁹ syryna syryntis. i. cauda
vestis feminarū. **Syryna** ē dr lōga series ofonis tenorez
suū vsqz ad vltimū seruās. **Sedz** aut **Du.** hyrynos e snia
cōtinuate ofonis tenore suū vsqz ad vltimū fuās. **Hyri**
nos qd ē iterptat suspēsiō. **Et** differt hyrynos ab hypbaton
qz hyrynos ordinez seruāt: hypbaton turbat: r iō hyrynos
cōtinēt sub scemate: hypbaton vero sub tropo.

Polisyntheton est multis annexa cōiunctiō
bus dictio: vt mī pīqz: nepos
qz. **Ite** psal. **Dñs** cōseruet eū r viuificet eū r beatū faciat
eū in terra: r nō tradat eū i aīaz inimicoꝝ ei⁹. **Et** dr a pol
qd e pluralitas: r syn qd e con: r thesis qd e positio: qsi ha
bēs plēs positioes. i. iunctioes: vl' dr a polis qd e plalitas

r syntheton cōpositio. i. qn plēs qz due ofones iungunt in
vna: qsi plus qz syntheton: vt dic **Du.** r est dñi dialiton.

Dialiton vel asyntheton est dria polisyntheton.
r fit fz **Bona.** qn sine iunctiōib⁹ pucta
tim pferunt dictioes: vt **Ite** ferre cite flāmas: date tela
ipellite remos. **Ite.** **Iubilate** deo ois terra: psalmū dicit
noī eius: date gloriā laudi eius: dicit deo r. r in hymno.
Quē terra pot⁹ ethera colūt adorāt pdicāt. **Et** dr a dia qz
est dis: r lis diuisio: qsi dissolutio ofonus: vt **Serro** fame
peste pisti: r dr dialiton dria polisyntheton: qz sic illa plu
res hz iunctioes: ita ista nō hz aliqua: r vt dic **Du.** **Dia** cō
ponit cuz lisis qd est solutio: r dicit dialitos vel dialiton:
quasi dissolutio. i. pluriū orationū sine iunctiōe plura
rum: qn videlicet vna oratio per subtractionē iunctiōnū
diuidit in plures spēs qz in duas. **Si** vo diuidat tm in du
as. dicit figura illa asyntheton fm **Du.** **Donatus** nō facit
differētiā inter dialiton r asyntheton. **Et** habet hec figu
ra tres formas: qn asyntheton: siquides aut equalia: aut
similia: aut dria distiugit: sicut polisyntheton aut dria: aut
similia: aut equalia cōiungit.

Asyntheton idē e qd dialiton: fm **Bona.** **Et** di
citur ab a quod e sine r syn quod
est con. r thesis positio vel iunctio. i. sine iunctioes: dr
in colorib⁹ rhetoricis artic⁹. **Du.** vo dic: syntheton r po
nit cū a r dr asynthetō: qn. f. vna ofo diuidit in duas.

Syntheton vt dicit **Du.** dicit a syn qd est con. r
thesis qd est positio: ide hec synthe
ton qdam figura: qn. f. due ofones iungunt in vnam.

Antitheton ponit ab **Isido.** in li. etymo. r nō a
Bona. r fm eū fit vbi dria r rarys
cōponunt: r snie pulchritudinē reddūt: vt illud. **Frigida**
pugnabant calidis: bumentia siccis: mollia cū duris: sine
pondere habentia pondus. **Et** dicit ab anti qd est tra: r
theton qd est positio: quasi cōtraria positio. vnde a **Tul**
lio appellat hec figura contrarius. **Doctrinale** vero vbi
agit de coloribus rhetoricis dicit. **Verba** per antitheton
respondent vltima primis. **Sunt** daniel noe iob castus
rhetorqz maritus. vide in antitheta.

Antitheta fm **Brevisimum** fit: quādo pma sentē
tia cōtrariat alteri: vt in pms duo
bus versibus **Boety.** **Larmina** qui quondaz studio flo
rente peregi. **Flebilis** heu mestos cogoz inire modos: r
appellat a gbusdam antithesis. **Ant** autē antitheta tra
ria positio vel locutio. r dicit ab anti qd est tra: r thesis
qd est positio. f. vbi cōtraria r rarys opponunt: qsi tra
ria snie oppositio. **Pap.** vo dicit. **Antitheton** vbi cōtraria
r rarys opponunt: r pulchritudinē snie reddunt: vt **Fr**
gida pugnabāt calidis: bumentia siccis. **Antitheta** grece:
cōtraposita latine vt contra malū bonū. **Per** infamiā r
bonā famā: oppositioes sunt: qsi cōtra tberā litterā. vñ
vt patuit: **Pap.** manifeste distiugit inter antitheton et
antithetas. **Pec** etiam dicitur syndiasmos.

Hypalage ponit ab **Isido.** sub scemate. fz in do
ctrinali qdē in colorib⁹ rhetoricis. r
fit fm **Isido.** quoties p dria vba itelligunt: vt date cla
sibus ventos: cū cōtrario classes ventis: r nō vōtos clas
sibus demus. **Ite** perflaut fistola buccas. **Ite** in **Pierre**
mia. **Dittamus** lignū in panē eius. i. panē in ligno: hoc ē
fpz in cruce. **Et** dicit ab hypa qd est mutatio: r logos qd
est sermo: quasi mutatio sermonis: vel dicit ab hypos qd
est sub: r alcon qd est alienus: r logos qd est sermo: quasi
alienat⁹ sermo: r reducif ad metaphorā reciprocā: r fit
causa metri vel ornatus. **De** hoc etiā infra dicā vbi dicit
minabo de antiptosi. **Hypalage** vo fm **Du.** est cōuersio
casuu vel structioenū: vel qnqz toni⁹ snie. **Dec** de scema
te r eius spēbus dicta sunt. **Amodo** de tropo videamus.

Sequitur nunc ultra de tropis.

Tropus est dictio trāslata a propria significatiōe ad propria similitudinē ornat' necessitatibus cā. Tropos grece latine modus locutiōis interpretat. et dicit tropos cōuersio: qz talis modus loquēdi cōuertit significatiōes et orōnes: et ppter hoc differt ab alijs figuris.

Metaplasms enim rīdet barbarismo: qui est vitium dictiōis. Sema soloecismo qui est vitium orōnis. Et tropus improperatē finit est excusans. Et notandū qd in tropo tria sunt cōsiderāda. scilicet res trāslata: res ad quam fit trāslatio: et similitudo ear: vt cū ponit agnus pro boie. vt n. dicit Arist. in 6. Topic. Des. n. trāsseretēs fm aliquā similitudinē trāsserūt. Et scias qd vt dicit Aug. in li. de ci. dei. 20. Locutiōes tropice pphetis et ppheticō more miscenē. vt ad intellectū spūale intētiō sobria cū quodā scō et salubri labore pueniat. Pigritia vō corporalis supflie nībil putat i exercitate tarditas mētis pēta lre superficie nībil putat i terius requirēdū. et vt vult Is. ety. i. oium tropoz nomia difficillimū est annotare: s; ex oibus Donatus tredecim vsui tradēda scripsit. Sciēdūz tñ q allegoria diuidit in septē spēs. hyperbaton in 5. omoensis vō in 3. et sic sūt. 28. spēs. s. metaphora: catacref: metalensis: metonomia: antonomasia: epitheton: synodochē: onomatopēia: perifrasis. Hyperbaton cuius 5. sunt spēs. s. hyperrologia: vel hyperproteron: anastrophe: parēthesis: themesis: syncretis. Itē hyperbole. Itē allegoria cui 7. sunt spēs. s. ironia: antifrasis: enigma: carientisimos: paroemia: sarcosimos: antisimos. Itē omoensis cui 3. spēs sunt. s. hycon: parabola: paradigma. De p'dictis p ordinem videamus.

Metaphora est rex vborūq; trāslatio. Et vt dicit Is. loquens de metaphoris: be atq; alie tropice locutiōes ad ea q intelligēda sunt: p pterea figuratis amicitib' obregunt: vt sensū legētis exerceat: ne nuda atq; in promptu posita vilescāt. Hec aut fit qtuor modis. s. ab aiali ad aiale. Tiph aurigā celeres fecere carine. Dic nāq; trāslatio fit iter duo aialia. s. iter aurigā et gubernatores. Tiphis. n. gubernator fuerat nauis algi. Auriga vō pprie dicitur glibet regens currū. Hec itaq; trāslatiōe iter duo aialia dū aurigā posuit pro gubernatore. Nam vt Donat' subdit et auriga et gubernator aiaz hnt. Itē fm Bedā fit h p'mus modus cum dicitur. Quare fremuerūt gētes. et Dñs qui eripuit me de manib' leonis: et de manib' vrsi. et Si supsero pēnas meas añ lucē. Nam et boies et bestie et volucres aiam hnt. Ab inaiāli ad inaiāle: vt pelagus tenere rates. nā et pelagus et rates aiam nō hnt. In hoc aut facta est trāslatio: qz cū pelagus pprie retinere et circūdare rates siue naues intelligat: nunc rates ipz pelagus tenere dicitur. Itē cū dicitur. Aperi portas tuas libane. et Qui pambulat semitas maris. Trāslatio. n. est a ciuitate ad montē: et a terra ad mare: quoz nullū aiam hz. Ab aiali ad inaiāle: vt Ericcat' est vertex carmeli. boies enī et mōtes vricē hnt. Itē arblātis cinctū assidue nubib' atris. Pmifex caput vērō quassat et imbri. Nāz vt boies aiales sunt: ita mons nō hz aiam cui mēbra hoīs ascribuntur. Caput enim humerus et hō mēbra hoīs sunt. Virgil. aut h trāslulit a re aiali ad inaiāle caput. i. ab hoie ad mōtem. Ab inaiāli ad aiale: vt auferā a vobis cor lapideum. Nō. n. lapis s; hō pprie cor et aiam hz. Hic tropus s; Bedā et ad deū fit multifarie: vt Sub ymbra alaz tuaz ptege me. A feris: vt Dñs de syon rugiet. A mēbris humane: vt Quis mētus est pugillo aq; et celos palmo pōdera uit. Ab hoie iteriori: vt ibi. Inueni dauid filiū iesse viz s; cor meū. A motib' humane mētis: vt Tūc loquet ad eos in ira sua. et penitet me fecisse boiem. et Zelat' sus syon se

lo magno. et multa hō. A rebus insensibilib': vt Ecce ego stridebo sup vos sic stridet plaustrū onustū feno. Qui videlicet tropus in cōi locutiōe vsitatissim' est: vt cū dicim'. Fluctuare segetes: gemmare vites: floridā iuuentutē. Scire et debemus. vt dicit Donat' eē metaphoras: alias reciprocas: alias ptis vni: vt Naues volāt: segetes fluctuāt: vel vites gemmāt. Hoc aut dicit qz videlicet qdā metaphore sunt cōes: vt Tiphin aurigā sceleres fecere carine. vel naues volāt: qz quēadmodū in nauī auriga dici pōt: ita in curru cōiter gubernator. vel naues volat: qz sic dici pōt. Naues volāt. ita cōiter dici pōt. Aues natāt. Quēdāz vō nō sunt cōes siue reciproce: s; vni: ptis: vt si dicā. Verticē mōtis. nō enī pōt p verticē dici cacumē hoīs. sic dixit. Verticē mōtis: vel vites gemmāt. nō enī pōt dici. Sēme vitē: vel segetes fluctuāt. nō. n. iuicē pōt dici. Undē segetāt. Fido. et dicit q metaphora aut ptis vnius est: vt fluctuare segetes. nō. n. pōt dici. Segetare fluctus. Aut antitrophā. i. reciproca: vt Remigiū alaz. Nā et ale nauis: et alaz remigia dñr. Hoc et dicit Aug. Et dicit metaphora a meta qd est trans vel de v' iuxta: et phoros qd est ferre: inde hec metaphora. i. similitudo vel alicui' rei vel vbi vsurpata trāslatio. vñ et a Tullio tropus iste vocat' trāslatio. Et vt dicit Aug. in metaphoricis locutiōib' sensus līalis est: et nō quē faciūt vba: s; ppter quē vba fiūt. Itē scias q nā vnius cuiuscūq; rei ex diuersitate cōponit' et iō i sacro eloquio p rem quālibet licite diuersa figurant: sicut plinius dicam in quinta parte in leo.

Catacref est vsurpatio alieni nominis: cū propria dicitur deest: vt cūz parricidam dicitur mus qui occidit fratrem. et piscinam que pisces nō habet. Hec enim nisi extrinsecus sumerent suum vocabulū nō haberēt dicit Donatus. Beda vō sic dicit. Catacref est abusio noīs aut verbi ad significādā rem q propria appellatione deficit: vt Pones veteres vectes i quatuor angulis mense p singulos pedes. et sextum sagum in frōte recti duplices. et ibi: Adfringet cornua arcuū et labiū calicis et repandi laby. Hec a metaphora differt eo q illa vocabulū habēt largit aliud: hec qz nō habet propriū alieno vti tur. Pedes quippe et frons et labiū et cornua hominūz trāsunt et aiantū: nō etiā rerū insensibilū: q noia si p'fatō rebus nō iposuisse scriptura qd p'p'riū his diceret nō b'fret. Ad hūc tropū ptinet qd scriptū est. Est aut hierosolymis pbatica piscina. a piscib'. n. vocabulū accepit aq; q neq; p'p' piscēs: s; ad lauādas vt asserūt hostias collecta ē. vñ et pbatica cognomē sortita est. Et dicit catacref a cata qd ē ab: et creffis qd est vsus: qsi abusio noīs. Hec figura excusat aciologiam. et hic trop' vocat' a Tullio abusio.

Metalef est dictio gradatim p'gēs ad id qd ostēdit: et ab eo qd p'cedit: id quod sequit' insinuās: vt labores fructuum tuoz māducabis. Labores. n. postuit pro his q laborādo acgrunt hoies fm Bedā. Vel metalensis est distinctio gradatim p'gēs ad id qd ostēdit. s. de cā venire ad causatū per multa media: vt Post aliquot mea regna vidēs mirabar aristas. Dic enī gradatim pergūt dictio vel distinctio ad id qd ostēdit: qz aristas segetes per segetes estates: p estates ānos intelligere debemus. Ergo post aliquot aristas: post aliquot annos. Virgilius itelligi voluit: qd igi' fit per multa media differt a metaphora: que licet pcedat ab animali ad animatum: vel econuerfo: facit tamen hoc sine medio. Excusat aut hec figura aciologā et cacephaton. Et dicit a meta quod est trans: et lenfis qd est sumptio: quasi transfumptio: qz significatū vnius transfumit' ad significatū alterius: vel dicit a meta qd est ad: et lenfis quod est sumptio: inde metalēfis quasi assumptio: qz vnum post aliud sumitur. et vocat' a Tullio gradatio.

Metonymia est veluti quāda trāsnoīatio. **Qui** multe sūt spēs. **Aut.** n. crinēs ponit p' cōtēto: vt **Theatra** plaudūt: effūdite hydrias. i. vinū vel aquā q̄ est in hydrys. **Itē** **Prata** mugūt. i. boues qui sunt in prato. vel hierusalē q̄ occidit pphetas. vel **Nunc** pateras libate ioui. i. vinū p'entū in pateris. i. vasis illis. **Aut** cōtētū pro cōtēto: vt **Dimitte** arcā ire et aspicias: vt habet in p' Regū. **Nō.** n. vt dicit **Beda** arca: s; plaustruz quo crinebat arca: vel boues ire poterāt. **Itē** **Vina** coroz nāt. i. ciphos implēt vsq; ad summū vino. **Aut** iuēto: pro iuēto: vt **Sine** cerere et libero friget venus. exēplū ē **Te** rēty in comedia. **Ceres** fm poetas dī fuisse dea et iuētrix frumētī. et liber iuētoz vini. **Per** istos ḡ iuētozes signifi cant iuētōdes siue iuēta. **Per** venerē itelligit cōcubit: vt sit sensus. **Sine** cerere et libero friget venus. i. sine pane et vino deficit voluptas. **Itē** **Vulcanus** mittit sagittas. i. ignis. **Aut** ecōuerso: iuētū p' iuētozē: vt **Vinum** p'ca mur. i. libez vini iuētozē. **Itē** pro efficiēte effect: vt **Fri** gus pigrū. i. efficiēs pigritiā. et **Timor** pallidus. i. faciens pallozē. **Aut** ecōuerso effect: pro efficiēte: vt **Spumantia** frena. i. equi. **Sit** et cuz mā ponit pro mātō: vt **Accinct** ferro. i. gladio. **Uel** seqns p' antecēdēte: vt pallet. i. timet. **Et** dī a meta qd est de: et onoma qd est noiatio vel nomē: q̄si denoiatio: qz vñū pro alio noiāt. vñ et h' trop' a **Tullio** vocat denoiatio. **Uel** dī a meta qd est trans: et onoma no mē: q̄si trāspositio noīs. **Dug.** eni dicit sic. **Metonymia** cō ponit a meta p'pōne greca qd est trans: et onoma nomē. et dī hec metonymia metonomie qdā figura. i. transformatio ab vna significatiōe ad aliā. et fit multis modis. **Aut** cōtē nes ponit p' cōtēto: vt ecōuerso. **Uel** cū iuētoz p' iuēto. vel ecōuerso. vt cū efficiēs p' effectū: vt ecōuerso. vel cū p'fessoz p' p'fessōe: vt ecōuerso. vt cū mā p' mātō. vel ecōuerso. vel cū id qd fit ponit pro eo pro quo fit: vel ecōuerso.

Antonomasia est significatio vice p'p'riū noīs posita ex accidētib: videlz p' p'riā significāns p'sonā. **Et** fit tripl'r. **Ab** aīo: vt magnanīm? . i. eneas. **Supbus.** i. diabolus vel diabolic? . vel vt dicit **Beda** ab aīo: vt **Nungd** tu p'cussisti supbū. **A** corpe: vt **Spur** rius altitudis sex cubitoz et palmo. **Ab** elatōe at ai diabo lus. **A** q̄sitate corpis significat goliath gigas. **Extrinsec:** vt **Infelix** puer. i. troilus. **Et** hoc fit plib' modis. **Naz** fm **Beda** in p'fes spēs diuidit. **Sit.** n. vt a gñe: vt **Nungd** oī bus vobis dabit filius isai agros. i. nobilis. **Uel** a loco: vt **Auctor** secte nazareoz. i. paulus. **Uel** ab actu. vt **Qui** tra didit illū dedit eis signuz. i. iudas scarioth. **Uel** ab enētū: vt discipulus quē diligebat iesus. i. ioānes. **Per** hunc tro pū ipse dñs iesus xps aliqñ designat a gñe: vt **Danna** fi lio dauid. **A** loco. **Qui** sedes sup cherubin manifestare. **Ab** actu: vt peccauit: qd faciā tibi o custos hoīuz. **Sit** ḡ an tonomasia cū cōe alicui appropriat: vt p' aplm paulū: p' p' p'betā dauid: p' virginē **Mariā**: p' vrbē romaz itelligam?. vñ fm **Dug.** antonomasia est qñ illud nomen qd est cōe plurib' appropriat alicui: **In** doctrinali sic dī. **Antonomasia** soler excellētia dicit. **Si** nomē p'p'riū taceas ponēs ge nerale. et dī ab anti qd ē tra: et noma qd ē nomē: et thesis qd est positio: q̄si dīa et impropa positio noīs p' noie. vel dī ab anti qd est pre: et onoma qd est noiatio: q̄si p'cellens noiatio. vel dī ab anti qd est cōtra: et onoma qd est nomē: et vñ qd est eq̄le: q̄si cōtra equalitatē noīs.

Epitheton est p'posita dictio p'p'rio noi fm **Do** natū. **Sit** eni epitheton cū adiectiuū noi p'p'o supponit: vt **Dilect** deo et hoīb' moyses. et **Mise** rator et misericors dñs. et iustus loth oppressus. **Sit** autēz trib' modis epitheton. **Ab** aīo. sic **Sapiēs** plato. **A** corpe. sic **Magnus** gigas. **Extrinsec:** sic diues heros. **Et** hec q̄ exterius sumunt diuidunt in plures spēs. **Descēdūt** enīz

a loco: ab actu: ab enētū. **Hec** enim plane dicit. **Si** p'p'rie p'p'riū dicas epitheton h' est: vt alb' cignus: coruus niger: nox humida. vel qñ p'petas itelligit in substātiuo: vt da uid fidelis. deus iustus. fames pallida. virtus vera. **Et** ita adiectiuū p'p'rie adycit substātiuo. **In** doctrinali sic dī. **Siet** epitheton si dicas tristitia bella. et dī ab epi qd est su pra: et theton vel thesis qd ē positio: q̄si p'p'a adiectiuū sup positio. et differt ab antonomasia: qz antonomasia pro vice noīs ponit: vt v'bs pro roma: apls p' paulo. **Epithe** ton nūq; est sine noie. **Vide** etiam in q̄rta pte in suo loco.

Synodoche est significatio pleni intellect' ca par: cū plus minusue p'nciat: aut enī totū a pte ostēdit: vt **Uerbū** caro factū est. et **Francus** in nauī vniuerse aīe cētū septuaginta sex. **Dic** enī minus dicēs plus significat: aut ecōtra a toto pte: vt **Propter** pa rascenē iudeoz: qz iuxta erat in monumētū posuerūt il lum: et tulerūt dñm meū: et nescio vbi posuerūt eum: dñm dicit: cū solū dñi corpus quereret. **Plus** enī dicēs minus significat. **Ad** tractās **Heg.** dicit in homel. **Notādū** iux ta historiā q' mulier nō ait: **Tulerūt** corp' dñi mei: s; tulerūt dñz meū. **Uis** nāq; sacri eloqi ē: vt aut aliqñ ex pte totū: aliqñ vō ex toto pte significet. **Ex** pte enī totū signifi cat: sicut de iacob filys scriptū est. **Quia** descēdit iacob in egypto in aiab' septuaginta. **Neq;** enī sine copozibus aīe descēdebāt: s; p' solaz aiāz tot' hō significat: qz ex pte totū exprimit. **Et** solū dñicū corp' in monumēto iacē rat: et maria nō dñm: s; sublatū corp' dñi q̄rebat: videlicz ex toto designās pte. **Dug.** vō dicit q' synodoche est qdāz figura: cū qd p'ris est attribuit toti: et ecōuerso. **Et** est etiāz quidā color rhetoric: et appellat apud latinos intellectio et est intellectio totū per pte: vel pris p' totuz: vel vñ per plura: vel pluriū p' vñū cognitio: et dī synodoche a spn qd ē con et odoche qd ē captio vel expectatio: qz p' intellectu ptis capif et expectat itellect' totius: et ecōuerso. **Demis** nisse aut debem? vt dicit **Donat**: cū sit a pte totuz ab in signiori parte faciēdum est. **De** synodoche etiā infra dicā cum agam de aliothea: in capitulo de synthefi.

Onomatopeia est nomē de sono factū vel fi ctū: vt stridor porte. **Corū** a crocitādo. **Et** silr p'prietates aīaliū. vt rugit' leonis: et ba latus ouis. **Tintinnabulū** a tintin. **Et** notādū q' nomē si ctuz aliqñ est nomē ipsi' soni: vt tinnit': g est nomē soni' auris. aliqñ est nomē habētū sonū: vt taratantara. et dicit tur ab onoma qd est nomen: et thesis qd est positio: et poio qd est fingo: q̄si positio ficti noīs. et accipit hic nomē lar ge pro quibet parte oratiōis. **Et** scias q' onomatopeia ali qñ ita large sumit q' ē cōprehēdit vbi p'firmatiōē siue tropuz g dicitur rematopeia fm **Dug.** **Vide** plenius de hoc suo loco infra in quinta parte.

Periphrasis est circūlocutio q' fit duplr. **Aut** or nande rei cā. i. pulchre plongando nām. **Uñ** **Virg.** **Et** iam p'ma nouo spargebat lumine ter ras **Titani** croceum linquēs auroza cubile. q̄si dicit. **Iā** lucebat: aut dies ortus erat. **Itē** **paulus** ad **Corint.** **Sci** mus q' si terrestris dom' nostra hui' habitatiōis dissol uat: qz edificatiōē ex deo habem' domū nō manufactā eternā in celis. **Aut** causa vitāde feditatis: vt **Placidūz** periuit iugis in infusus gremio. **Itē** ad **Roma.** ait **Aplis.** **Semine** earū mutauerūt nālē vsūm in euz vsūm qui est dñm. **Silr** aut et masculi in masculos turpitudine ope rantes et. **Itē** iste soluit tributū ventris. **Quoties** igr' ho nestam rem honestiozē per circūlocutiōē facere volu mus periphrasis dicit. vt auras vitales carpit. i. viuūt. **Silr** cum turpē rem per circūlocutiōē verboz honestamus periphrasis ē vt patuit. **Uñ** in doctrinali dicit. **Periphrasis** circūloquiū de iure vocat: cū verbis curas attollere rem

tibi gratia. **Aut** in re turpi verbis nō turpib⁹ vti. et vt dicit **Dug.** peri qd est circū pponit cū frasis qd est locutio: ide perifrasis. i. circū locutio. cū vna res plurib⁹ vbis significatur et describit. et in rhetorica iste modus loquēdi dicitur circū locutio. Et scias qd perifrasis qd fit in orōne differt ab antonomasia et epitheron qd fiunt in dictione. **Itē** hec oblique ordinant ad laudē vel vituperiū: illa vō directe.

Iperbaton est quedā trāscensio vboꝝ ordinez turbās. **Quis** gñq; sunt spēs. s. iste / rologia vel isteronproterō: anastrophe: parēthesis: theme sis: syncreſis. et dicitur ab iper qd est supra et baton qd est mā: qd trāscēdens loquendi mām. et excusat pleonasmō. vel fm **Dug.** dicitur ab iper qd est sup: et baton qd est gradus: et inde hec iperbaton. i. longa et supergrediens cōstructionis vel sententie trāscensio. s. cum verbum aut sententia ordine commutatur.

Isterologia vel isteronproteron est snie cū ver bis ordo mutatus: vt **Torere** parant flāmis et frāgere saxo. **Qd** sic itelligas. **Isterologia** ē mutatus ordo snie cū vbis: vt in p̄dicto exēplo. **Torere** parāt et: primo enim solet in mola frāgi triticū: et postea toreri. i. flāmis coqui. **Ergo** et sensus v̄ba pfundunt. **Itē** **Virgilius.** **Do**namur et in arma ruamus. **Itē** **Nutrit** et peperit. **Itē** et vomit et potat. **Itē** psalm⁹. **Dic** accipiet bñ dictionē a dño: et misericordiā a deo salutari suo. **Nam** vt dicit **Beda.** prius dñs miserādo iustificat impiū: et sic benedicēdo ornat iustū. **Dicit** autē isterologia ab ister qd est vltimus: et logos qd est p̄mo: qd vltimus. s. p̄posterus. **Uel** dicitur ab isteron qd est post: et logos qd est p̄mo: inde iste rologia. i. p̄posterus p̄mo. **Sed** isteronproteron dicitur ab isteron qd est ordo: p̄terō qd est p̄posteratio qd ordo p̄posterus. vel dicitur ab ister qd est vltimus: et p̄thos qd est primus: quasi pro vltimo primū. et pro primo vltimum. **Isteronproteron** est sententia ordine mutata. s. cōuersio recte snie. **Isteron** enim interpretat̄ videre: p̄teron cōuersio: vt dicit **Dug.** **Vide** in isterologia.

Anastrophe est verboꝝ tñ ordo p̄posterus: vt **Italiam** cōtra pro cōtra italiam. **Quotiens** cūq; sensu integro permanēte verba tñ mutatur anastrophe dicitur. vt **Italiam** cōtra. **Debit** n. dicit. **Cōtra** italiam: eo qd p̄positio semp̄ debet p̄poni. **Sicut** in iob. **Quāobrem** ego deprecabor dñm: pro ob quā rem. vñ doctrinale. **Dicitio** si subſit cum sit p̄cedere digna: **Sicut** anastrophe sic surgit mare littoꝝa cōtra. **Et** dicitur ab ana qd est sursum: et trophos qd est cōuersio: qd recti ordinis cōuersio. vel ab ana qd est re: et trophos qd est missio: qd retro missio: qd deberet p̄poni retromittit. **Uel** dicitur ab ana qd est re: et trophos qd est cōuersio: inde anastrophe: id est retro cōuersio. **Vide** in suo loco

Parentthesis est iterposita rōcinatio diuerse snie: vt **Eneas**: neq; enī patrius cōsistere mētem **P**assus amor: rapidū ad naues p̄mittit achatē. fm **Donatū.** **Quoties** snia inchoat: ei qd interponitur q̄libet ratiocinatio parentthesis ē: vt in p̄dicto exēplo **Debit** enim dicere. **Eneas** rapidū achatē p̄mittit ad naues: sic demū subiūgere. **Neq;** enī patrius amor **P**assus est cōsistere mētem. **Item** ap̄lus ad **H**alatbas. **Cum** vidis sent grām que data est mihi: qui enim operat⁹ est petro in apostolaru operatus est et mihi inter gētes: iacob⁹ cephas et iōānes dexterās dderūt mihi et barnabe societatis. **Uel** parēthesis ē sentētie interpositio: qua ex medio remota: integer sermo perdurat: vt **Dy** ceptis: nam vos mutastis et illas: aspirate meis: et dicitur a para quod est inter: et thesis quod positio: quasi interpositio.

Themesis est vnius cōpositi aut simplicis verbi sectio vna dictione vel pluribus iterie

etis: vt **Septem** subiecta trioni. **Hoc** cōpositus nomen septētrion diuidit: et interponit vna dictione. s. subiecta: vt **Septē** subiecta trioni: pro eo qd ē subta septētrioni. **Uñ** doctrinale. **Dat** themesis binas i partes dictione secta. **Est** bozee regio septem subiecta trioni. **Itē.** **Saxo** cere com minuit brum: pro cerebrum. **Et** diuidit hoc simplex verbum. s. cerebrum: et dictione vna interponit. s. cōminuit. **Itē** **Masilii** portabāt iuuenes ad littoꝝa tanas. **Dic** simplex verbum diuidit. s. masilitanas. i. masilie populus: que est vrbs gallica diuidit: et plures dictiones interponunt. s. portabant iuuenes ad littoꝝa. **Hec** tropi spēs vt dicit **Beda** nō facile in scripturis sanctis que ex hebreo vel greco sermone trāslate sūt p̄t iueniri. et est bñ. **Diero.** que genuit solymis dauidica p̄les. **Hoc** ē hierosolymis. **Et** dicitur theme sis a themos qd est diuisio vel sectio. **Diuidit** enī siue se cat vna dictione ab alia p̄ ea qd interponunt. **Uel** dicitur a teneo tenes: et hec memeris qd est diuisio. qd tenes diuisionē.

Syncreſis est iperbaton ex omni parte cōfusus: vt **Tris** notbus arreptas in saxa latētia torquet. **Saxa** vocant itali medys qd in fluctib⁹ aras. **Est** enim ordo. **Tris.** s. naues arreptas: notbus. i. ventus. in saxa torquet: que saxa in medys fluctibus latētia itali vocāt aras fm **Donatum.** **Item.** **Nos** virtute lauat q la bē lachrymis ornat. **Et** est ordo. **Ille** qui lauat labem lachrymis ornat nos virtute. **Et** dicitur a syn qd est con: et cre sis qd est fusio: quasi pfusio. **Uel** dicitur a syn qd est con: et cha os cōfusio. **Ibi** enim ordo sentētie verborūq; simul pfundit: et qd fit in permutatione ordinis duarum dictionum: et vtrāq; excusat cacephaton.

Iperbole est dictione fidem excedens augēdi minūēdiue causa. **Augēdi:** vt **Iste** est nitue cādidior: aquilis velocior: leonibus fortior. **Minūēdi** ue: vt **Terrebit** te sonitus folij volantis. et **Hemigrata** est super carbones facies cog. et **Iste** est tardior testudine.

Uñ doctrinale. **Trāscensus** veri manifestus iperbole fiet: et dicitur ab iper quod est supra: et bole quod est sententia vel fides: quasi supra sentētiā vel fidem: et excusat tapi nosim. **Dic** tropus vocat̄ a **Tullio** suplatio: et cōtrariatur buic tropo liptote: de qua infra dicam.

Allegoria est tropus quo signat̄ aliud qd dicitur: vt **Est** iam tēpus equū firmantiū solue re colla. **Virgilius** enī cum de hoc diceret: nō vere dicebat soluēda fere colla equoꝝ sed carnē finiendū significabat. **Itē** in euāgelio **Joan. 4.** **Leuate** oculos vestros et videte regiones: qd albe sunt iam ad messēm. **Hoc** est intelligite: qd populi iam parati sunt ad credēdū. **Et** vocat̄ hic tropus a **Tullio** permutatio: et dicitur ab allecon qd est alienus: et logos qd est sermo: vel goze qd est dicere. vnde allegoria. i. alieniloquiū: cū aliud sonat et aliud intelligit: p̄cipue oppositus. et iō allegoria differt a metaphora: vbi licet aliud: non tamen signatur oppositum. **De** hoc requirere infra in quinta parte in suo loco. **Item** infra post antis mos. **Puuis** multe sunt species. ex quib⁹ eminent septēz. s. ironia: antifrasis: enigma: carientismos: paroemia: sarcosmos: antis mos.

Ironia est tropus p̄driūm qd conat̄ ondes. i. trop⁹ ondens id p̄driūm qd conat̄. i. vult: vt i li. **Regū.** **Clamate** voce maiori. **D**eni baal forsitā loquē vel in diuersozio est: aut dormit vt excitef. **Hęc** nisi grauitas pnūciationis inuenerit p̄fiteri videbit qd negare cōtēdit fm **Donatū.** **Pug.** enim dicit. **Ironia** est snia pronūciationi driūm hīs intellectū. s. sic laudans vt vituperare intelligat. et dicitur ab iron qd est driūm: et onoma nomē: qd facit pnūciationē driam intellectui. vel dicitur ab iron qd est eleuatio. debet enim fieri cū quadā eleuatione vocis: vñ a **Tullio** vocat̄ exclamatio. et fm quosdā quādōcūq; eisdē

verbis aliquid negare possumus et confirmare ironia potest dici. et differt ab antifrasi: ut in antifrasi dicam.

Antifrasis est vnius vbi ironia: ut bellū hoc est minime bonū. **Lucus** qz nō luceat **Parca** qz minime parcat. **Danes** qsi mites cū sint terribiles. **De istis** **Gregorius** dicit. **Lucus** et officium bellū libi tinaqz parca. **Ista** p antifrasi dñr noia qnqz. **Beda** dicit qz h antifrasis est. **Amice** ad qd venisti. **Secūm** **Dug.** vō antifrasis est s̄mo ecōtrario itelligēdus. et dñr ab anti qd ē contra et frasis qd est locutio: ut **Lucus**: qz luce caret. **Et** differt ab ironia: qz ironia pñciatiōe sola etiā idicat qd vult intelligi. ut cum dñr homini male agēti. **Qd** bonū est facis. **Sed** antifrasis nō voce pñciatiōis signat s̄rium: sed tñ v̄bis suis quoqz origo s̄ria est. **Doctrinale** dicit. **Antifrasis** sermo signans contraria dicto.

Enigma est obscura s̄nia p occultā s̄ilitudinez rerū: ut **Mater** me genuit. eadem mox gignit ex me. **Cum** signat aquā in glaciem cōrescere: et eandem rursus effluere. **Uñ** doctrinale. **Patre** p genies occidit matris in alio. **Mater** me genuit eadē mox gignit ex me. **Quā** mater genuit generavit filia matrem. **Itē** de comedēte exiit cib⁹: et de forti dulcedo. **Signat** ex ore leonis fauū mellis extractum. vel **pēne** colūbe de argērate: et posteriora dorsū eius in spē auri: cum significet eloquia scripture spūalis diuino lumine plena. **Sensum** enim ei⁹ interiorē maior celestis sapiētie grā refulgentē: vel certe vite sancte ecclesie p̄ntem virtutū pēnis gaudētem: futuram autē q̄ in celis est eternā cum dño claritate fruiturā. **Et** dñr ab e. qd est extra: et n̄gmos qd est liquidū. i. extra in telligibilitatē. **Uel** dñr ab en qd est in. et nigma qd est imago: ide enigma. i. s̄nia in imagine: hoc est in obscuritate posita. **Et** differt s̄m **Ii.** ab allegoria: qz allegoria sub re alia aliud significat: et sic est gemina. **Enigma** vō tñ sensus bz obscurū p quasdā imagines obumbratū. **Papi.** vō dicit. **Enigma** questio obscura q̄ difficile intelligit nisi aperiat. **Vide** in quinta parte in suo loco.

Carientismos est tropus quo dure dicta gratius siue mit⁹ pferunt: ut cū interrogātibz nobis an aliqs nos quesierit: rñdēt bona fortuna. **Ex** quo datur intelligi neminē nos q̄sisse. **Item** **Mōne** pro rachel seruiui tibi quare: imposuisti mihi lyas. **Uno** enim leuissimo impositiōis v̄bo iniuriā quam patiebatur: grauius rem tēperātius loquēs significauit. **Itē** de filio sacerdotis dñr. **Ite** est de genere aaron vel consobruius fratris clerici. et dñr a caris qd est grā: et mos moris: q̄si grātiōsus mos. vel dñr ab antos qd est flos: et mos. i. virtus: inde antismos. i. tropus floride et vrbane virtutis.

Paroemia est accōmodatū rebus tpibusqz puerbiū. **Reb⁹**: ut **Aduersus** stimulum calcitra. i. supbis resistit. **Ipibus**: ut **Lupus** est in fabula. i. tace. **Serf** quoqz qz hō si a lupo p̄us videat amittit loquelā. vñ **Lupus** est in fabula dñr cuz aliqs in media locutiōe tacet. **Et** ut dicit aliqui nāles lupus est aial venenosum: et inficit aerē. **Aer** vō infect⁹ veniēs ad boiem ipsius arterias ingredit: vñ loquelā aufert. **Sed** si hō p̄us videt lupū nāliter p̄fortat: et ideo nō inficit. **Itē** s̄m **Beda** z canis reuersus ad suū vomitū: et sus lota in volutabro luti: et **Mā** saul iter p̄phas. quoqz vno cū quēlibet post actā penitētiā ad vitā relabit: altero vō tūc v̄timur: cuz idocetuz quēlibet officii docēdi assumere: vel aliud qd artis qd non didicit s̄bimet vsurpare viderimus. **Hic** tropus adeo late p̄s: ut liber salomonis: quē nos s̄m hebreos parabolas dicimus. apud grecos ex eo nomie accepit paroemiaz. i. puerbioz. **Et** s̄m **Dug.** **Para** cōponit cū emum qd est modulatio: et dñr hec paroemia. i. rebus vel tpib⁹ accōmodatū puerbiū: vbi grā. **Voluit** aliqs nocere alicui et

lesus est ab eo potest dici. **Aduersus** stimulum calces vel calcitras. vel potest dici. **Aduersus** stimulum calces: dū signat aduersis resistēdū. **Silr** quoriēs v̄timur puerbio in tpe cōmodo et apto paroemia ē. **Verbi** grā. **Loquebaris** de aliquo talia aliq̄ que sibi displicerēt si audiret: et ille veniēs subito dicit. **Lupus** est in fabula. **Uel** dñr paroemia a para qd est iuxta: et omon qd est deductio vel modulatio: qz si iuxta modulationē vel deductionē: qz tacet dū narrat.

Sarcosmos est plena odio vel hostilis irrisio an xiliatē mō dicēdi signata: ut **Alis** os saluos fecit: seips nō potest saluū facere. **Si** rex israel est defecēdat nūc de cruce et credimus ei. **Itē** **Dēs** quos p̄us fisti gladio mortui sunt. cum hoc dñr alicui qui neminē gladio p̄ussit. **Diuc** s̄ria antismos. et dñr sarcosmos a sarcos qd est caro: et ismos qd est diuisio: quasi carnalis diuisio. i. hostilis. **Uel** dñr a sarcon qd est corrosio: et mos moris: q̄si mos corrosiu⁹. **Uel** dicitur a sarcos quod est caro: et mos moris: quasi carnis mos. i. mala et amara irrisio que p̄git vsqz ad carnem.

Antismos est tropus multiplex numeroseqz virtutis. **Nam** antismos putat⁹ dictum esse quod simplicitate caret rustica: et faceta satis vrbantate expoliturum est: ut **Qui** bauium nō odit amet tua carmina meū. **Atqz** idem iungat vulpes et mulgeat bircos. **Quod** exponēs **Irido**. dicit. **Qui** bauium non odit prope na ei cōtingat ut diligat meuius. **Suerūt** aut meuius et bauius pessimi et emuli **Virgily**. **Qui** ergo hos diligit. dicit **Virgi.** in bucco. sugillādo faciat que cōtra naturam sunt. iungat vulpes ad aratrū: et mulgeat bircos. **Itē** antismos est cū dicit. **Mulier** oī sagitte apiet faretrā: q̄n dicit. **Di** virge virili aperiet vuluā. **Itē**. **Sili** mulieris yltro viruz rapientis. i. fili meretricis: dixit saul ionathe. **Itē** **Ap̄s**. **Urina** et abscondant q̄ vos conturbāt. **Et** dicit antismos ab antos qd est flos: et mos. i. v̄tus vel sentētia: inde antismos. i. tropus floride et vrbane virtutis vel sententia. **Et** est antismos s̄ria figura de sarcosmos. f. vrbantitas sine iracūdia: ut **Qui** bauium nō odit et. ut dicit **Dug.** **Et** s̄m **pap.** dicit antismos. et s̄m **Dug.** in vno loco dñr etiā antismos silr: ita qz s. est secūda l̄ra. **In** alio loco dicit antismos: ita qz n. est secūda l̄ra. et multi hoc dicunt. **Antismos** s̄m quosdā d̄z dicit: ita qz s. sit secūda l̄ra: et idē qd antismos. **Vide** supra immediate in antismos.

Nota hic qz sicut dicit **Beda** allegoria aliq̄n factis: aliq̄n v̄bis tñmō fit: aliq̄n factis simul et verbis. **Factis** sicut dñr ad **Sala.** **Mā** abraam duos filios habuit vnū de ancilla: vnū de libera: qz sunt duo testamēta. **Verbis** aut solūmō: ut **Egrediet** virga de radice iesse: et flos de radice ei⁹ ascendet. **Quo** significat de stirpe dauid per mariā virginē dñm saluatore fuisse nasciturum. **Aliq̄n** factis silr et verbis vna eadēqz res allegorice significat. **Factis** qdem: ut **Vendiderūt** ioseph in egyptum ismaelitis triginta argenteis. **Verbis** vō: ut **Appēderūt** mercedē meā triginta argēteis. **Itē** factis: ut **Erāt** dauid rufus et pulcer aspectu: et vnxit eū samuel in medio fratru suoz. **Verbis**: ut **Dilect⁹** meus candidus et rubicundus: electus ex milibus. **Qd** vtrūqz significat mystice media torem dei et hominū: decorum qdem sapientia et virtute: sed fuisse sanguinis effusione roseum: eūqz vnctus a deo patre: et oleo letitie p̄re consortib⁹ suis. **Itē** allegoria vbi sine operibus aliq̄n historica rem: aliq̄n tipicā: aliq̄n tropologica. i. moralē rem. aliq̄n anagoges. hoc est sensus ad superiora ducētē figurate denūciat. **Per** allegoriā nāqz res historica figurat: cū factura p̄moz sex siue septe dierū totidē seculi hui⁹ cōparat etatibus. **Per** v̄bū historia: dū hoc qd dicit **Jacob** patriarcha. **Latulus** leonis **Juda** ad pdā ascendisti fili mi et. **De** regno aut victoris dauid

allgd intelligit. Per vbu spualis de xpo siue ecclesia sen- sus elicit: cu idem fmo patriarche de dnica passione r re surrectide fideliter accipit. Allegoria facti tropologiam: hoc est morale pfectionez designat: vt Tunica polaris r polimita: qua iacob patriarcha filio suo ioseph fecit varia rum virtutu gram: qua deus pater vsq; ad terminu vite nostre indui r pcepit r donauit insinuat. Allegoria vbi ca- dem moy pfectione designat: vt Sint lubi vestri pincti r lucerne ardentes i manib; vestris. Et allegoria facti ana- gogici: hoc est ad supiora ducetem sensuz exprimit: vt Se- primus ab ada enoch traslat' de mudo: sublatum future britudinis: q britudo post opa bona seculi h: qd sex etati bus peragit: electis in fine suat: figurate dsignat. Allego- ria vbi eade vice celestia gaudia demostat: vt Ubicunq; fuerit corp' illuc congregabunt r agle: q; vbi mediator dei r hoium est coope: ibi nimir r nunc subleuate ad oculos aie: r celebrata glia resurrectionis: colligunt' corpa scroz. Nonunq; aut in vna eadq; re vel vbo historia: sil r my- sticus de xpo vel ecclesia sensus: r tropologia: r anagoge figuratiter itinat: vt Tēplū dñi iuxta historia dom' qua fecit salomon. Iuxta allegoriam corp' dominicu: de quo ait. Soluite tēplū hoc r in trib' dieb' excitabo illud. Si- ne ecclesia ei' cui dñs. Tēplūz eni dei scdm est qd estis vos. Sine p tropologia qlibet fidelis. gbus dñs. An nescitis qz corpa vestra tēplū sunt spūscit q in vobis est. Per anago- gē supne gaudia māssionis: cui suspirabat gait. Beati qui habitāt in domo tua dñe in secula seculoz; laudabunt re. Sil' mō qd dñs. Lauda hierusalē dñm: lauda deū tuū sy- on. Qm' confortauit seras portaz tuaz; bñdixit filijs tuis in te. De cinib' terrē hierusalē: de ecclesia xpi: de aia quo- q; electa: r de patria celesti: iuxta historia: iuxta allegoria: iuxta tropologia: iuxta anagoge recte accipi pōt. Iuxta al- legoria de ecclesia xpi dicim' sequētes exēplū Gregorij: q in moralib' ea q de xpo siue ecclesia p figurā dicta siue fa- cta interpretant: allegoria pzie nūcupare solet.

Omoensis est minus note rei p similitudine eius que magis est nota demōstratio. r i- terptat' similitudo. Alij dicūt omozēsis: qsi rei vni' notitia. r dñs ab omos qd est vñū: r ensis qd est noticia. Dñs sunt tres spēs: icon: parabola: paradigma. i. imago: cōparatio exēplū. Et scias q quoties p rei in ore similitudine intelligen- mus rē quā min' notā habem' omoensis ē. Sit aut sic: pō- peius testat' aut a reb' notis: aut a rebus incognitis: aut a reb' imparib'. Et he sunt tres spēs q; annectit Donat'.

Omozensis interpretat' similitudo p quā min' note rei p similitudinē eius q magis est no- ta pandit demōstratio fīm Dug. Et est idē qd omoensis: de qua immediate supra dictum est.

Icon est psonaz inter se vel eoz q psonis accidunt cōparatio: vt Vidimus gliam eius gliam qsi vigeniti a pte. Itē. Neq; nubēt: neq; nubenf: neq; ducēt vtores: neq; enim vltra mozi poterūt: eqls eniz angelis sunt vt dicit Beda. Du. vō dicit. Icon onis. fe. ge. r bec ico- nia nie. fe. ge. r bec icona ne. i. imago v' signū. Et ē icon in- ter se vel eoz que psonis accidunt cōparatio. s. cum figu- ram rei ex simili genere conamur exprimerē. Et dicit' ab icon quod est imago vel signum.

Parabola est rez gñe dissimiliuz cōparatio: vt simile est regnū celoꝝ grano syna- pis. Itē sic moyses exaltauit serpentē in deserto: ita exal- tari oportet filiū hoīs. Itē. Exyt qui seminat seminare se- mē suū. Et vt dicit Dug. para. i. iuxta cōponif cū bole qd est snia: ide parabola. i. similitudo siue cōparatio ex dissimili- bus reb': sic est cū Lucanus cōparat cesarē leoni: non ex- suo s; ex alio genere similitudinē faciēs. Et dñ parabola q; si iuxta sniam. Nō enim ipsa est snia que sonat: sed iuxta

sniam: vnde parabolicus ca. cum. i. similitudinarius ria. riū. Vide de hoc in suo loco.

Paradigma est ppositio vel enarratio exem- pli horatīs aut deterrētis. Dōz tātis: vt Delias hō erat filis nobis. passibilis: r ofone eza- uir vt nō plueret sup terrā r nō pluit. Itē in euāgelio. Re- spicite volatilia celi: qm' nō serūt: neq; metūt: neq; congre- gāt in horrea: r pater vester celestis pascit ea. Deterrētis: vt In illa hora q fuerit in tecto r vasa eius in domo non dscēdat tollere illa: r q in agro silr nō redeat retro. De- mores estote vrozis loth fīm Bedā. Et vt dicit Dug. para- digma cōponif a para qd est iuxta: r digma qd ē dignitae: vel nomē decus laus r gl' a. r dñ hoc paradigma matis. i. ppositio exēpli. vel exēplū dicti vel facti alie' ex fili vel dissimili gñe dueniēs ei quā pponim' rei: vt Tā fortiter peryt apud hyponē scipio q; vtice cato. Vel paradigma fīm alios dñ a para qd est iuxta: r digma snia: qsi iuxta sen- tētiā rei onfio: r sic differt ab allegoria. Et qz omoensis r ēt paradigma dñ similitudo qdā: id dicit It. agēs de para- digmate q; similitudo fit trib' modis. qñq; a pari ad parēz. qñq; a maiori ad min'. qñq; ecōuerso a minori ad mai'. Dec de scemate r tropis a Donato positis dicta sufficiāt. Nūc de colorib' rhetoricis: r de qbusdā figuris q non po- nunt a Donato vel Puf. cū figuris locutiōis: sunt tñ i ho- noze in rheologia. r pnt reduci ad scemata vel tropos: mi- xtim videamus. Colores eniz liciti sunt sermones: r mul- ti colores dueniūt cū figuris locutionis.

De coloribus rhetoricis.

Colores autem rheto-

rici: r figure pdicte de qbus h' intendi- mus sunt sexagintadue. s. adiunctum. agnominatio: antimetabola: antiposo- ra: antitheta: antitheton: ātroposparos: apofiopefis: apostrophe: articulus: bra- ciologia: catatiposis: climax: cōplexio: cōcordia: condupli- catio: diuictio: dñtio: dñrium: dñersio: correctio: diaforosis: diafirtos: diffinitō: dubitatio: ebasis: emphasis: endiadis: epidioecia: epilogus: epimone: ethiopeia in suo loco est: embasis: euphonia: euphemifimos: exalage: exclamatio: fārafasia: gragatio: ipalage: ipofora: lepos: litote: occupatio: oliopomenon: omopasia: omophosis: pizātia: precisio: pro- fonesis: profopopia: prothescoparalage: ratiocinatio: re- petitio: sententia: synthefis: somothopheia: subiectio: tra- ductio: transitio: tropologia.

Adiunctum vel adiunctio est qñ res pphēdē: r nō iterponit' vbu: sed pus aut in fine locat'. vt Extinguit spēm siue morbus siue senectus. Itē morbo vel senio forme decus euacuatur.

Agnominatio fit qñ dictōes plures iungunt' in pncipio aut in fine syllabe: sensu tñ dissimiles: vt Luria curarū genitrix nutrixq; ma- loz. Inuictis victos inonestis equat honestos. Sic co- lor duenit cū qdā specie scematis q dicit' paronomasia.

Antimetabola est mutatio sermonis cū snia: vt Nō vt edas viuas: s; edas vt viuere possis. vñ doctrinale. Itē vbi vñt antimetabo- la sensuz. Nō vt edas viuas: sed edas vt viuere possis. Et dicit' ab anti qd est p: r meta qd est trās: r bole qd est snia qsi traslata cum dñtate vboꝝ snia. r reducit' ad tropuz q dñ metaphora. Vel vt dicit Dug. antimetabola ē cōuer- sio vboꝝ q ordine mutato dñiū efficit sensum: vt Nō vt edā viuo: s; vt viuā edo. r declinat' bec antimetabola le. vel bec antimetabole antimetaboles.

Antipofora q a grecismo ponit' sub scemate est rñsio tacite obiectiōi scā: vt Nihil

mibi rescribas attē ipse veni. Et dicitur ab anti quod est: et foros quod est fari vel dicere: id est antiposita quasi dicitur illud quod posset obijci. vñ doctrinale. Rñdēs ad ea tibi q̄ sunt obijciēda. Das antiposita cū nō tñ obijciat. Vel dicitur ab anti et foros quod est ferre: quasi ferre obiectiōi rñsionem.

Antitheta est quāda figura de qua supra dixi in ca. de scemate quasi in fine.

Antitheton est quāda figura de qua supra dictus est in ca. de scemate quasi in fine.

Antropospatos est humana passio: quā quod est hoīs attribuit deo: vt deus irascit: gaudet. vñ ps. Dñe ne in furore tuo arguas me: ne q̄ in ira tē. Et dicitur ab antros quod est hō: et passio vel patos quod est passio: quasi humana passio. Et ponit in doctrinali inter colores: vbi sic dicit. Si que sunt hoīs assignant deitati. Antropospatos est sic sepe dei legis iram. Dicit etiam antropospatos quā eōuersio quod est dei attribuit homini: vt fulminare: tonare: ningere: pluere.

Aposiopesis est validus defectus orōnis. Unde pr̄is. in mino. ponit exemplū Terētij in Eunuchō. Ego ne illā: q̄ illū: q̄ me: q̄ me non. Deest cuiusq̄ constructio plene orōnis. Ego ne illā digner aduen tu meo: q̄ illū p̄posuit mihi: q̄ me spreuit: q̄ me non suscepit heri: et dicitur ab apo quod est defectus: et vsios quod est egle siue suba: et passio quod est passio: quasi eglis defectus vel subalis passio: vel a poio is. quod est fingere: quasi fictio eglis defectus. **U**tm̄. p̄ ap. aposiopesis est cū id quod dicturi videbamur silērio intercipimur: vt Quos ego: s̄ motos p̄stat cōponere flūctus: suspēsa locutio. Et vt dicit Alexāder differūt ethiopsis et aposiopesis: quā in ethiopsi certū est quod subintelligi queat: vt hec secū. Deest enī loquebat. S̄ i aposiopesi multis modis pōt fieri suppletio: vt Si introibūt in regez meā: suppleri pōt miz erit: vel nō credat mihi vñ aliū h̄. Et sūt h̄ defectus in penis et in p̄mys in theologia ad notādū q̄ pene reproboꝝ et p̄mia bonoꝝ sūt inenarrabilia. **I**sa. Secretū meū mihi: secretū meū mihi: ve mihi.

Apostrophe est ouersio locutiōis ad aliquē p̄ scōdam p̄sonas: vt Dñi est salus et sup pplm̄ tuū bñdictio tua. Et dicitur ad apos quod est retro vel aliud: et tropos quod est ouersio quasi ouersio ad aliud. et cōuenit cum tropologia de qua infra dicet.

Articulus est vboꝝ dispositio sine iūctione: vt Solus inermis inops inglorius vñ re disti. Vel quā clausule sine cessatiōe absq̄ interuallo disti guunt. et iste est color rhetoricus quasi idem cum scemate quod dicitur ab syntbeton vel dialiton.

Barciologia ponit a Breuismo sub scemate: et fit cum plura sub paucis v̄bis cōprehēdunt: vt Urit amor paridē: nuptā rapit: armat attri des. **U**ltro pugnat: fit machina: troia cremat. Et dicitur a bracos quod est breue: et logos quod est sermo: quasi sermo breuis. Vel barciologia s̄m̄ pug. idē est quod breuiloquiū. i. breuis dictio: vt venimur: vidimur: placuit: exemplū est papie.

Catatiposis quā ponitur a Breuismo sub scemate fit quā aliquid iuxta sui formā describitur vel figurat sub noie patris vel matris vel alteri rei. vt caluus. crispus: ventrosus: sophonius: ferroni. socratem describūt hec oīa solum. Et dicitur a cata quod est iuxta: et tipus quod est figura vel forma: quasi alicuius descriptio iuxta sui formam vel figuram.

Climax que ponit a Breuismo sub scemate fit euz de vno v̄bo in v̄bis fit gradatio: vt Mars videt hāc: visq̄: cupit: potiturq̄: cupita. Vel vt dicit pap. climax gradatio cū a quo supior sensus terminat inferior incipit: vt est illud. Ex innocētia nascit dignitas: ex dignitate honor: ex honore imperiū. **D**ac figurā nōnulli cathe

De coloribus rheto.

nā vocat: quod scema est. et cōuenit hec figura cum illo colore qui dicitur gradatio. et dicitur a clima quod est gradatio.

Complexio fit ex eo quod eadez dictio in p̄ncipis plurius clausulaz repetit: et altera circa finē earundē: vt Bñdicite angeli dñi dño: bñdicite celi dño. **I**te quis testamētū vet? trāstulit: **D**ieronimus. Quis triū linguaz peritus siue expertus fuit: **D**ieronimus. Quis hereses destruxit: **D**ieronimus. Et dicitur a complexor complecteris. quā cōplectit cōuersionem et repetitionem: qui sunt duo per se colores.

Concordia est quā fines medietati versuū cōueniūt et cōcordāt: vt p̄ in versib̄ leo ninis. **S**ac tibi fortunam: festines frangere lunam. Et cōtra fatum faciet te cura beatum.

Conduplicatio est geminatio dictiōis vel dictiōnū vel orōnis ad laudes vel vituperiū alie: et nō fuit locū: quā fit in p̄ncipio vel medio vel fine: vt Tu ne p̄res gladio crudelis nate necasti: Tu ne p̄res nungd: mors p̄ris mors tua nungd: Et cōuenit cū quodā scemate quod dicitur anadiplosis: et cū epanalexi

Coniunctio est cū due clausule claudunt sub vno verbo posito in medio. vt Ant etas forme decus atterit aut valitudo. i. infirmitas: et conuenit cum zeumate.

Contentio fit quā d̄rys reb̄ orō pficit: vt In luctu rides: inter cōiunia luges. **U**rbē rure cupis: laudas bona ruris in yrbe. **M**ane peto lectū: dimitto vesperē tectum.

Contrarium fit: ex quo animus ex diuersis rebus efficit certus: vt Qui sibi nō parcat quō mihi vel tibi parcat: Qui sua diuulgat p̄bra: credis quod tua celet: **A**n cedes soli cū socio supasti: quasi dicat nō: et cōuenit cū scemate: quod dicitur in antitheton.

Conuersio est quā eadē dictio in fine clausulaz repetitur: vt Qui vitium spernis te spernis friuola spernis.

Correctio est quā tollit quod prius dictum est: et quod magis idoneū videt apponit: vt Sūmi nus oblitus decoris: quinimmo dedecoris: ex quo dicitur amans: imo veracius amens. Et cōuenit hic color: cum si gura que dicitur epidioceffe: de qua infra dicam.

Diaforosis est dubitatio: vt **E**loquar an silēz. Et dicitur a dia quod est duo: et foros quod est locutio: inde diaforosis id est duplex locutio.

Diasirtos est figura locutiōis in theologia familiaris: quando aliqua vox vel dictio ad duo trahitur: vt Nequando rapiat vt leo animā meā. i. ille qui est vt leo: vel leo nō rapiat.

Difinitio est breuis demonstratio rei p̄ orōnem scā p̄prias rei amplectēs p̄p̄tates: vt **P**rodigus est quasi vitio retinēda p̄fundēs. **L**argus q̄ sumptū facit ex rōne libeter. **P**arcus q̄ retinet q̄cqd̄ depostulat vsus. **Q**ui retinet cupide quod res depocit auarus. **P**rodigus vt largo sic distat parcus auaro.

Dubitatio fit cū aliq̄ ostēdit dubium se esse: et ignorat quod sit potius eligendū. vt Tu quis es ignoro: quo te quoq̄ noie dicā **N**escio: si dicā spurcissime: nō erit equū. **S**i scelus appellē min? ē: de formior an sis **N**equior ignoro: nūc hoc mihi: nūc placet aliud.

Ebasis est euagatio p̄ter mās. et dicitur ab e. quod est extra: et basis quod est fundamētus: quasi extra mām que est fundamētus: euz s̄m̄ mām ingredi sint s̄m̄ones. **U**ñ doctrinale. **E**xtra mām describens: vana vagat **A**uctor. et hanc plures ebasis dixere figuram. **Q**uidā dicit eubasis p̄ eu diphongū. Et est eubasis bona digressio sic sepe auctores faciunt quā relicta materia digressiones fu

ciunt. Et dicitur ab eo quod est bonum: et bassis quod est vado siue gradior: inde eubasis. i. bona digressio.

Emphasis que ponitur a grecismo sub tropo est expressio loquendi: et fit cum volentes exprmere aliquod accidens vrimur noie substatiuo p adiectiuo significante illud accidens ad maiore expssione: vt si ponat scelus p scelerato: vtus p vtuoso. **Chobias**. Nubere vir tui viri? letat. et dicitur ab eo quod est in: et pbasis locutio vt expressio. qsi expssa locutio fm quosda. **Pug**. vo dicit. **Emphasis**. i. expssio. qsi qda figura loquedi. f. cu volum abudantia et expssione alicuius accidētis in aliquo notare: solemus illud appellare noie accidētis: vt Dauus est ipstus scelus. vñ emphaticus ca. cum. et hinc emphatice aduerbium: vt **Emphatice** loquit iste. i. expresse. f. tali figura. et emphatico cas. i. emphatice loqui. Et nota qd emphaticus quandoq; dicitur audax et increpator: q; talius est expresse loqui.

Endiadis que ponitur a grecismo sub scemate est cu duo adiungunt substatia: et alteru resoluit in adiectiuu: vt **Arma viruq; cano**. i. armatu viru. vñ **Grecis**. Endiadis fiet resolutio i mobile fixo. Et fz doctrinale fit etiā ecouerso: vt **Armatu vix**. i. arma et viru. et ita est duplex endiadis. f. distucta et iuncta. Et dicitur ab eo quod est in: et dia quod est duo: et dis quod est inseparabilis ppositio et nota resolutio: qsi duoz in vnu resolutio. **Pap**. vo dicit. Endiadis est figura cu duo diuersa noia in vna coueniētia iungunt: vt **ipertē et pdā pro impertē pde**.

Epidiociesis que ponitur a grecis sub scemate fit cu supradictu in meliore partem corrigat: vt iste ē cert? amās: imo certior imo certissimus. Et dicitur ab epi quod est supra: et dian quod est clax: et scesis quod est cesura. et dicitur correctio in rhetorica.

Epilogus sicut ponitur a grecismo sub scemate, et est supradictioz replicatio. et dicitur ab epi quod est supra: et logos quod est sermo: et est idem quod reuolutio. fm enim **Dug**. ab epi et logos dicitur h epilogus. g. i. suplocutio aliquid rei: vel breuis recapitulatio pdictioz: et pprie in fine causaz in medio iudicij vel extrema parte libri. Et inde hoc epilogiu g. i. ides. Et epilogo gas. i. epilogu facere: breuiter recapitulare. et est adiectiuum.

Epimone est tropus in theologia qm dicitio repetit ad maiore certitudine vel desiderio depressionez. vt **Amen amen dico vobis**. et reducit ad epizentism. et dicitur ab epi quod est supra: et monos vnu: qsi vni dictionis supraposite repetitio. **Uñ Grecis**. Epimone fit si vox sit crebro repetita. **Alj** dicunt qd epimone fit qm dicitio non tota repetit: sed pncipiū et finis variat. Et hoc ostēdit exēplū doctrinalis: vt **Expectās expectaui dñm**: canens canebat: laudans laudabo. et dicitur ab epi quod est supra: et mon quod est repetere: qsi supioris repetitio.

Eubasis est bona digressio. De hoc etiā supra dixi in ebasis ibi require.

Euphonia est pulchra locutio: vt meridies pro medidies. et fm quosda fit dupl. vt qm lra trasponit: vt nobiscum pro cum nobis. vel scribit et non pferit: vt circūco circūamicta: ppter malam psonoz tatem: et dicitur ab eo quod est bonus: et phonos quod est sonus: qsi bona sonozitas vel bonus sonus. vñ euphonicus ca. cum. i. bene sonās: et excusat cacēphaton fm doctrinale. **Uñ** retices que turpe sonant euphonia habet.

Euphemismos est bona vbi pro vbo mutatio: vt **Exultabit ligua mea iustitiam tuam**: id est exultando pronunciat. Et dicitur ab eo quod est bonum: et pphemismos: quod est mutatio: quasi bona mutatio. De hoc sic dicit doctri. **Euphemismos** est pro verbo ponere verbum. **Exultat domini yo**

tem mea lingua superni.

Exalage est mutatio qm p numero plurali singularis ponit fm **Papi**. De hoc etiā dicaz infra qm determinabo de aliotheca in ca. de syntbesi. in fine. et dicitur ab ex quod est extra: et aleon quod est alienum: et logos quod est sermo: quasi extraneus et alienus sermo.

Exclamatio est cum frequenter clamat: vt **Quāris: o quib?: o quibus es vidua**. Et uenit cum pphesi: de quo dicam infra.

Fantasia fm **Grecis** est sub tropo: et interpretat ficta locutio: cum quod est aiati attribuit inaiato: vt **Seget loquit**. et couenit cum somotopeia. **Uñ** de etiam in suo loco.

Gradatio fit cum de precedenti voce subsequens format quasi per gradum vocum: vt **Quid leuius fumo vel flāma: flāmē. Quid flamine: ventus. Quid vento: mulier. Quid muliere: nihil**. Et **Grecis** dicitur hic. **Quācunq; videt cupit: et quācūq; cupiuit allicit: allectam vitiat: prodit vitiatam**. et couenit hic color cum figura que dicitur climax. **Couenit etiam cum tropo qui dicitur metalensis.**

Ipalage dicitur sub scemate. vñ etiā de ea dixi supra de scemate quasi in fine.

Iposora est obiectio que pot fieri ab aduersario. et dicitur ab ipos quod est sub: et foros quod est fero. i. dico. inde iposora. i. subdicio vel obiectio ab aduersario facta.

Lepos interpretat vrbalitas. et fit qm vni? vel ad vnu? fit locutio pluraliter: vt **nostis bone pful**. **Uñ doctri**. dicitur esse lepos sermo directus ad vnu? **Utens plurali** velut hic. **nostis bone pful**.

Litote interpretat min? dicens et plus signās: vt **non nouus imo vet?**: iste non est isipiens s; sapiens: gen? et spēs non vident simplr dici: imo multipliciter. Et munera non spernas: s; libeter suscipias: vel ecouerso cu plus dicit et minus signat: vt dicit **Pap**. et vt ait doctrinale. **Siet sub ea firmado negatio bina**. et sic fm eū litote fit cu due negationes vna faciūt affirmationē: vt **Sedeo necno? et scribo**. et dicitur a litos quod est dissolutio: q; due pres resolunt in vna. et est tria litote cuida tropo qui dicitur iperbole.

Occupatio fit qm dicim? nos pterire aut nescire aut nolle dicere: hec que maxie dicimus hoc modo. **Quid referā quātis tua sit macula: ta iuuentus flagitij**. Et **Grecis** ait. **Occupat** hic color cu quod transire parabat. **Nec trasit pretereo cedes periuria furta rapinas**. **Tedia** forte dare si vbi ista referrem.

Aliopomenon est sub paucis verbis multorum pprehensio: vt hic. **Urie amor: paridē: vel hic: Mors mala: mors int? malus act?: mors foris vltus**. **Tumba puella puer lazari** ista notant. Et dicitur ab olon quod est totū vel multū: et pomenon quod est coniunctio: qsi multoz breuib? verbis adiectio.

Omopasia est attributio proprietatis vnius aliteri: vt **Lingua mea meditabitur iustitiam tuam**. **Lingue enim est loqui: et cordis meditari**. vnde quod est cordis attribuitur lingue. et dicitur ab omos quod est vnum: et pasia quod est passio: quasi vnitozum passio et attributio.

Omophosis est expositio ignoti per eque vel magis ignotum: vt **quid est palmito tas: pretaxo taxas**. **Vel** quando per grecum exponitur latinum: vt **quid est homo: antropos: quid est curre: vectē**. Et dicitur ab omos quod est simile: et phosis quod est expositio: quasi per simile expositio. et reducit ad omozensim: que est notificāe vnam rem per aliam.

Disantia est questio cui non potest una voce respondere: ut qua geremus bellum: que auxiliis nobis parata erunt: quis erit qui subuenire velit: cum tam acerbe socios tractauerimus: Et vocatur a Tullio hec figura interrogatio.

Precisio est cum dictis quibusdam quod conceptum est relinquere in audientium iudicio. **Ubi** **Brecif.** Cōcipe cōceptus cetera precisio fiet. Ut te non equum certamen ponere mecum. **Nungd** ego recolo: quod tu fecisti: sed dicere nolo. **Uel** precisio fit cum aliquis verba in animo concepit: et loquendo interrumpit.

Profonesis **fm** **Brecif.** sub scemate est cum aliquis clamando deum letitias vel indignationem exprimit: ut **O** deus in quantis animis versas amatis. **Et** dicitur a poros quod est ad et fonos quod est sonus: quasi se habens ad sonum. i. exclamationem: quia hic color dicitur exclamatione.

Prosopopeia fit quando inanimatum loquitur ad animatum: ut **Qui** modo nasonis fueramus quinq; libelli. **Uel** quando inanimatum ad inanimatum. ut **Terra** loquitur fontibus et maribus. **Uel** fit tot modis ut metaphora. **Et** dicitur a prolos quod est persona: et poio is quod est fingere: quasi sermo factus a ficta persona. **Uel** dicitur a profon quod est persona: et poio quod est fingere: quasi dictio noue persone: et reducitur ad metaphora: cum fiat quasi quod irrationale loquitur rationali: ut **Nobis** testudo locuta est. et hec figura sepe inuenitur in theologia. **Ubi** **Psalm.** **Mouit** scriptura et prosopopeia. i. personarum fictione ut: ut de inanimatis sicut de animatis loquitur: sicut illud. **Mare** vidit et fugit. **Pug.** **vo** sic dicit: **Poio** componit cum prosopa quod est persona: et dicitur hec prosopopeia. i. personarum compositio vel confirmatio: ut cum res non loquens introducitur loquens: ut ego celus te go oia: et ego terra calcet ab omnibus. **In** doctrinali dicitur. **Personarum** nouam formans dat prosopopeiam.

Prothescoparalange fit quando una propositio ponitur pro alia. **Uide** in suo loco in quinta parte.

Ratiocinatio fit quando aliquis a seipso querit rationem: et postea ipse dicit: ut diues auarus eget: quare non competit vltus. **Tangere** parta timet: cur: ne minuatur aceruus.

Repetitio fit ex eo quod eadem dictio in principio plurium clausularum repetitur: ut **Laudate** dominum de celis: laudate eum in excelsis etc. **Et** videtur de qualiter differunt repetitio: conuersio: complexio: et conuenit cum scemate quod dicitur anafora.

Sententia in rhetorica idem est quod proverbum cum preponitur aliquid ad breuitatem alicuius moralis instructionis: et ponitur consecutio: ut **fm** **grecif.** **Cui** satis est quod habet satis illud stat habere. **Cui** nihil est quod habet satis stat illud egere. **Ergo** facit virtus non copia sufficere. **Et** non pauper sed metis hiatus egere. i. auaritia. **Sicut** b. **Dic** liber est qui vitium non est seruus. **Pu.** **vo** dicit. **A** sentio tunc dicitur hec sententia tunc iudicium vel litis decisio: vel firma et indubitata ratio: vel aduersio: vel sensus vel intellectus. **Ita** sententia quodam color rhetoricus dicitur. s. breuis oratio aliquid mortalitatis generaliter comprehendens: ut **Obsequium** amicos: veritas odium parit. **Et** a sententia dicitur sententiosus s. sententiosus plenus et compactus. **Et** **fm** **Bregio.** sententia simpliciter dicta in bona parte accipitur. **Et** ut dicitur **fm.** sententia est determinata acceptio alterius partis contradictionis.

Sineptesis fit doctrinale fit dupl. **Uno** modo est accidentis mutatio precipue numeri in numero: ut **Unica** facta fuit mulier que sunt modo multe. sed iste modus non est multum in usu. **Alio** modo est mu-

De coloribus rhetoricis

tatio de secunda persona ad tertia: ut **Nobis** parce deo nros lauet iste reatus. **Ubi** versus. **Dicunt** bina spes sineptesis esse. **Et** differt hic modus a tropologia: quia ibi fit transitus e conuerso de tertia persona ad secundam: ut **Dni** est salus: et super populum tuum benedictio tua. **Et** dicitur a syn quod est conuersio: et thesis positio: quasi simul positio.

Somotopeia ponitur a **Brecif.** sub tropo: et conuenit cum fantasia. et est somotopeia cum res incorporea reducitur ad loquendum: ut cum dicitur deus vel angelus loqui. **Et** dicitur a soma quod est corpus: et poio quod est fingere: inde somotopeia. i. figmentum corporis. **Uel** dicitur a soma quod est corpus: et thesis quod est positio: et poio is: quasi ficti nominis positio. **Subiectio** in suo est in quinta parte.

Traductio fit cum aliquid nomen per suos causas variatur: et conuenit cum quodam scemate quod appellatur poliptoton. **Ubi** **Brecif.** **Misce** per causas vocem traductio fiet: ut **Si** nihil in vita iocundius est tibi vita: **In** decorem vitam perages virtute relicta. **Uel** etiam fit in personatione: ut **Cur** illam curas que multas dat tibi curas.

Transitio est color per quem continuamus dicta dicendum: ut **Audistis** qualem se prebuit iste parenti: **Nunc** qualis ipse fuit parens audite vicissim. **Item** dicto de nomine dicendum est de verbo: vel fit quasi dicitur iterum ostendit dictum: et postea quid sit dicendum.

Tropologia **fm** **Brecif.** sub scemate est conuersio ad aliquem per secundam personam: ut **Dni** est salus et super populum tuum benedictio tua. et dicitur a tropos quod est conuersio: et logos quod est sermo: quasi sermonis prius habitus conuersio: et est eadem cum apostropha. **Pug.** enim dicit quod tropologia est excusatio vel sensus spiritualis vel moralis et figurativa intelligentia vel locutio: vel emendatio vite. **Et** inde tropologia ca. cum. et tropologice aduerbium: et tropologice cas. et tropologice 3as. tropologice loqui. **Pap.** autem sic dicit: **Tropologia** moralis instructio ad instructionem et correptionem: morum siue apertis siue figuratis sermonibus placata. **Amodo** de aliotheba. put est figura constructionis **fm** quod de ea determinat **Priscianus** videamus. **Posset** hic competere dici de septem regulis cicony: et de ipsebus distinctionibus. s. comate: colo: periodo. sed post aliothebam de eis dicemus.

Allotheba est improprietas constructionis ex eo quod dictiones in eo posite struunt in diuersitate accidentum: ut **Ego** sortes lego. vel recipiunt aliam constructibilitatem quam habent a natura: ut sortes est albus pedem. et dicitur ab allon quod est alienum: et thesis quod est positio vel theca: inde allotheba. i. aliena et diuersa positio accidentis vel accidentium: quod scema dicitur a **Donato**: et in lexicos et in dianeos diuiditur ab eodem. **Hic** nota quod figura est licentiosa improprietas vsu auctoritate vel commoditate placata. et **fm** hoc aliquando est tolerabilis et extendenda: aliquando tolerabilis et non extendenda. **Tolerabilis** et extendenda est illa que plus habet rationis quam vitium: quia vsu et commoditate probatur: sicut euocatio et conceptio. **Tolerabilis** et non extendenda est illa que habet plus vitium quam rationis: quam tamen auctoritate probatur sicut antiprosis et paragoge. **Spes** allothebe **fm** **Prisc.** sunt quatuor. s. prolensis: silenensis: zeuma: syntbesis: et antiprosis. **De** finibus per ordinem videamus.

Prolensis est presumptio rerum explicandarum ordinem secularum: ut **Aquile** volauerunt: hec ab oriente: illa vero ab occidente et dicitur a pro quod est pro: et lensis quod est sumptio: id est plensis quasi presumptio. **Spes** plensis ut vult **Prisc.** in primo sunt tres. **Prima** quod habet fieri per solos rectos: de qua talis datur regula.

Quia fit diuifio p solos rectos pponendus e ntus pluralis
 cuz vbo: 2 diuidetia debet sequi sine vbo: tuz singulariter
 tuz plurali: vt hoies sunt: hic bonus: ille malus. vel hoies
 funt: hi boni illi mali. **C** Ex pdictis pz qz hec est incogrua
 diuifio. Oculi alter dexter: alter finifter. vel hoies hic est
 bonus ille malus: nisi forte excuset p antiprosim: ita qz il-
 le ntus pcedes ponat p gto: qm diuidetia no pcedut ver-
 buz a quo ille ntus regat: 2 respectu cui fiat diuifio: quuz
 ois diuifio habeat fieri respectu vbi vel attributi. Scda
 diuifio hz fieri p rectos 2 obliquos: cuius regula talis est.
 Quoties fit diuifio p rectos 2 obliquos: anteponendus est
 gtris pluralis vel singularis nois collectiui sine vbo: 2 po-
 stea debet sequi diuidetia cuz vbo ta singulariter qz plu-
 raliter: vt hoiaz hic e bon: ille malus. vel hoiaz: hi fut bo-
 ni: illi mali. vel romane gtris: aly sunt fortes: aly debiles.
 Tertia diuifio hz fieri p singulos obliquos: 2 tuc dz ppo-
 ni obliquus cuz participio pstruet itrafitiu: 2 diuidetia
 respectu illius subfequi p obliquu: vt aquilaru volatium
 huius ab oriete: illius ab occidere filis est celeritas: 2 pot
 fieri p obliquos casus: vt aqlis volatibus: huic reliquitur
 oriés: illi occides: aqlas volates: hac dimisit oriés: illa oc-
 cidés. aqlis volatib: hac gaudet oriés: ista occidens. pot
 tñ diuifim sumi p gtris: 2 diuidetia per alios obliquos: vt
 aqlaru volatiz: huic relinqt oriés: illi occides: 2 in abltō
 fit. **C** 3 qrit: qua iproprietate opet plenis. Ad hō di-
 cant qdā qz ordinē pposterū: qz illi notatiui postponunt
 suo vbo: s. hec vel illa quū dicat. Aquile volauerūt: hec ab
 oriete: illa ab occidere. Sed eadē rōne hic est plenis: me-
 cuz: tecuz: fecuz: quū potius sit ibi anastrophe. **C** Ad hoc
 dicim qz ibi est multiplex figura quū dicat: aqlē volau-
 runt: hec ab oriete: illa ab occidente. Nā ex eo qz notatiui
 singularis numeri respiciūt plurale ē ibi allotheca nume-
 roz: ex eo qz pposterant suo vbo est ibi anastrophe: qz tñ
 sunt ibi tres attributiōes: vna pluralis: 2 due singulares
 ibi est zeuma: sed ppter modum diuidendi ibi est prolen-
 sis. vñ nō credim qz plenis p se sumpta sit figura pstru-
 ctionis: sed qz de facili nō attingit in sermōe sine figura cō-
 structiōis. Ideo ponit a puz. inter spēs allothece. Quidā
 tñ dicūt qz in qstū dissimilia reddunt vbo mediāte diuif-
 sione est ibi figura pstruictiōis: sed in qstū ē ibi facultas qz
 dam venuste iterptatiōis de toto ad partes: ita qz partes
 diuidetes postponant quū nālī sint partes. Est enī ibi fi-
 gura locutiōis: 2 hec fit qñqz iplicite: vt alter in alteri ia-
 ctātes lumia vultus. Itē Ana locuti sunt vnusqz ad p-
 ximū suū. qñqz explicite: vt in supradicto exēplo: aqlē vo-
 lauerūt: 2c. **C** Nota qz si diuictio interponat nō bñ dī: vt
 aqlē volauerūt: hec ab oriete: hec ab occidere: qz termina-
 tiones q sequunt partim suppositū 2 partiz appositū non
 sunt copulabiles alicui voci. **C** Querit ēt de hoc qd dicit
 puz. in mino. qz q. nō ponat in pstruictiōibus diuifuis: qz
 cōueniēter dī. Dominū q legunt: hic est fortes: ille plato.
C Ad hoc dico qz q. nō ponit in locutiōibus diuifuis: ita
 qz sit alterū diuidetiū hac de cā: qz dictio diuides venit i
 locutiōe p parte diuifis: sed hoc relatiuū q. refert totū sup-
 positū sui aūtis. **C** Itē qrit de hoc qd dicit puz. qñ fit di-
 uifio p rectos 2 obliquos anteponendus ē gtris pluralis vl
 gtris singularis nois collectiui: qz Aristo. talē ponit diuif-
 sionē. Quātitatatis: aliud ptinuū: aliud discretū. nec tñ iste
 gtris quātitatatis est gtris pluralis: nec gtris singularis no-
 minis collectiui. Ad hoc dico qz talis diuifio ē icōueniēs
 fm puz. excusat tñ more pbi talis diuifio: qz Aristo. ibi-
 dez intēdit diuidere quātitatē: fm qz est vfe gen' rerū nō
 coartatū ad numerū vel ad genus. Et iō vsus est diuidē-
 tibus in neutro genere: qz magis aptū erat tali diuifioni.
C Querit ēt de hoc qd dicit puz. qñ diuifio p solos obli-
 quos necesse ē vti pncipio 2 trāfitiōne facef. **L**ōtra: cōue-

niēter dī: aqlarū q volāt hui' ab oriēte: illi' ab occidente
 filis est celeritas: 2 in tali diuifione nō ē participiū. Ad hō
 dicūt qdā qz necesse est vti participiū. i. vtile: quia diuifio
 semp dz fieri respectu alicuius attributi: nō tñ semp ē ibi
 participiū: vt in pdicto exēplo. Nos vō dicim qz semp ne-
 cesse ē vti pncipio vel suppletioe illi' ppter vebemētes
 itrafitiōne: qz ē iter ipsuz 2 diuifuz: respectu cui' deuiden-
 tia subfequunt: si tñ fiat diuifio aliqñ: ita qz nō sit ibi pnci-
 piū: vel suppletio illi': vt duoz hoiaz vnū videt fortes:
 aliu videt plato. Dico qz vel erit ibi eclipsis participi:
 vel erit simplex partitio: nō diuifio nomināda. **C** Item
 querit an diuifio possit fieri p vocatiuz: Dico qz nō: qm
 vocatiuus nullū recipit attributuz respectu cuius possit
 fieri diuifio: sed perfectā per se facit orationem.

Nota hic qz ntus q apponit verbo substātiu nō
 tenet cōcordare cū vbo substātiu i nu-
 mero: nec in psona: qz nō supponit ei. vñ bene dicat. Suz
 homo: sum hoies. vnde lucanus. Cesar erat oia. Verū tñ
 aliquādo cōcordat cū sequenti 2 nō pcedenti per silensim
 vel anastrophe eo qz intelligitur ante: vt Rixe amātū
 reintegratio amoris est. 2 Quidius. Vestes quas geritis
 sordida lana fuit. 2 ppheta. Testimonia tua meditatio
 mea est. 2 Arma vnus gladius est. 2 Nuptie vnuz cōnu-
 bium est. Et scias qz in hō locutionibus ntus supponens
 dz pcedere hoc verbum est: 2 ei imediate iungi. Si autē
 sequeretur ntus ille post verbū incongrue diceretur. vñ
 nō pcedimus hō latinitates. Testimonia tua est medita-
 tio mea. vel Arma est vnus gladius vel Meditatio testi-
 monia tua est. vel Unus gladius arma est.

Sylensis est dissimiliū claufulaz p vnū vbu con-
 glutinata pceptio. Et dī a syn qd ē con. 2
 lensis qd ē sūptio vel captio: ide sylensis. i. pceptio. Sit atē
 conceptio quatuor modis: per genera: numeros: perso-
 nas: 2 casus.

Conceptio genēz est dictionū diuersoz genēz
 sub adiectiuo pluralis nūeri cōsocia-
 tio: ita qz vna cadat in pprietatē alterius. Et nota qz ma-
 sculinū cōcipit 2 recipit. femininū pcepit. s. nō pcepit: neu-
 trum pcepit 2 nō cōcipit. Nā masculinū pcepit femininū
 2 cōcipit a neutro: vt Vir 2 mulier sunt albi. Vir 2 māci-
 pia sunt alba. Femininū cōcipit a masculino 2 neutro: s.
 nō cōcipit nisi auctoritate sue rei. vñ Lucanus. Leges 2
 plebiscita sunt coacte. hic enī femininū cōcipit neutruz:
 qd sustinendū est sed nō extendendū. Neutrū enī concipit
 masculinū 2 femininū: sed nō cōcipit: qz cōfusum est
 ad vtrūqz. cām queremus infra. **C** Conceptio numerozum
 est dictionum diuersorum numeroz sub dictione plura-
 lis numeri associata. Et est sciendum qz singularis concipit
 pluralē per equiparantiaz: vt Fortes 2 plato legit
 pluralis concipit singularē: vt Hoies 2 asinus currunt
 singularis nunqz cōcipit pluralem.

Conceptio psonaz est dictionū diuersaz pso-
 naz sub dictioe plalis nūeri socia-
 tio: ita qz vna cadat in pprietatē alteri'. vñ sciendū est qz
 pma psona cōcipit scdam 2 tertiā sub vbo pluralis nume-
 ri 2 pme psona: qz vt dī in doctrinali. Cōcipiens sile sibi
 vult verbū retinere. vt Ego 2 tu legim'. Ego 2 plato dis-
 putam'. Secūda concipit aliā scdam 2 tertiā: vt Tu 2 tu
 legitis. dirigēdo sermonez ad diuersos: vt Tu 2 plato lei-
 gitis. Tertia cōcipit aliā tertiā sine figura: p solā equipa-
 rantia: vt Fortes a plato legunt. In conceptione autem
 casuū attendendū est qz ntus cōcipit ablatiuū mediante
 hac prepositioe cū: vt Fortes cū platone currit. Et ē no-
 tandū qz in oi cōceptione dictio cōcipiens 2 cōcepta pnt
 indifferenter pcedere: preterqz in pceptione psonaz: vbi
 psona cōcipiens semp est preponenda: qz nis cōtrariuz cā

honoris iueniat in euāgelio: vt Pater tuus et ego dolētes querebam te. Voluit enim bēa vgo maria honorare spōsus suū pponēdo eū: vt exēplū daret vxorib' honorādi viros suos. **S**it etiā cōceptio psonarū sil' et castus mediāte pponēdo eū. s; nimis ipsope: vt mecū sortes legim'. i. ego et sor. legimus. **T**ecū sor. legitis. i. tu et sortes legitis. vñ **U**irg. **D**iuellimur ide pphitus et pelias mecū. **I**te est cōceptio real' et cōceptio vocalis. **C**ōceptio realis ē vbi res diuersarū psonarū sub vbo pluralis numeri sociant: vt nos legim'. **C**ōceptio vocalis ē: q̄ p̄tinet ad voces diuersorū generum vel numeroz: vel psonarū: vt dictū ē. **E**t sciedū q̄ vbi est cōceptio vocalis: ibi est et realis: sed nō queritur.

Sed queritur

quōd resoluat p̄nomen plurale positū cōceptiue: vt nos legim'. **U**trū dicat ego et tu: vel ego et ille. **A**d hoc dicim' q̄ tale p̄nomē d; resoluū in suū singulare et aliā dictionē: q̄ careat discretiōe gn̄is: numeri: et p̄sone: vt quodāmodo euaget ad icertū gen': numerū et p̄sonā: et talis dictionis defect' est apud latinos. significat q̄ hoc p̄nomē nos rē loquēte i p̄sonali p̄prietate p̄me p̄sone: s; alias in nulla determinata p̄sonali p̄prietate. **I**te quū dī. **A**decū sortes legim': solz queri an ille abltus significet ablatiue: an noiatue: et vtz copulēt illi ntō mediāte p̄pōne. **A**d hoc dicim' q̄ et ablatiue significat: s; noiatue supponit. **R**educit enī ad suppositionē noiatui mediāte illa p̄pōne: nō p̄ copulationē sed p̄ quādā associationē. **P**ic nota q̄ masculinū et fe. sunt eque p̄ncipalia q̄ntū ad nām: s; nō eque potētia: quia masculinū est agēs: et femi. patiēs in ope gn̄atiōis. **E**t ideo masculinū in ope p̄ponit feminino tanq̄ digni': et iperat ei tanq̄ debilitati: vñ cōcipit ipsuz: vt vir et mulier sunt albi. **I**te scias q̄ quū dicit vir et m̄cipiū diligūt se: ibi hoc p̄nomē se. ē neutri ge. qz neutrū cōcipit masculi. et silr **M**ulier et m̄cipiū vidēt se. hoc p̄nomē se. est neutri ge. qz neutrū cōcipit fe. **Q**uerit hic q̄re neutrū vincat masculinū et femininū in officio adiectiui siue in cōceptione: quū illa sint digniora q̄ neutrū. adiectiua. n. in neutro genere substātiuant: vt albus currit. **A**d h' dico sequēs magistrū **A**n. q̄ id illa nō trabunt ad iproprietate: qz digniora sunt et neutrū trahit: qm̄ est idigni'. vel pōt dici q̄ ma. et fe. sunt genera rei: s; p̄ neutrū habēt res generis: potentior aut est res q̄ accidēs rei: et ideo neutrū vicit illa duo in officio substātiui: et in cōceptione generuz. **E**t ob hoc d; exponi p̄ generale nomē cuius nām in se bz: vt albū currit. i. res alba. **I**te masculinū et femi. sunt magis finita et coartata apud nām q̄ neutrū. et id neutrū est aptius gn̄atiua tū q̄ illa: et est potēti' ad trahēdū: vt dicat. **U**ir et m̄cipiū sunt alba. silr **M**ulier et m̄cipiū sunt nigra. **Q**ueri et solet an ista sit cōgrua. **E**t alb' et alba est ciuis: ita videtur qz intelligit geminari p̄pter dictionē: vt si dicat. **E**t alb' est ciuis et alba est ciuis. q̄ cōgrue dicit: et albus et alba ē ciuis. **S**z illa duo adiectiua restringūt illū terminū ciuis semel positū: et faciūt repugnātiā in suppositione illi: ergo locutio illa reddīt incōgrua. **A**d hoc dico q̄ ē cōgrua: qz substātiū intelligit geminari: et sic q̄ntū ad vnuz supponēs venit tñ p̄ marib': sed q̄ntū ad alterū venit tñ p̄ feminis. **Q**uerit etiā q̄re duo substātiua diuersorū generū possūt recipere adiectiū vni' generis: vt vir et mulier sunt albi. **E**t nō adiectiua diuersorū generū possunt recipere substātiū vnus generis: qz male dī: **C**iuēs sunt albi et nigre. **A**d hoc dicim' q̄ substātiua veniūt cōceptiue vñ adiectiū cadit in p̄prietate vni' eoz q̄ntū ad gen'. **S**z adiectiua habētia discreta genera: volunt restringere q̄ntū ad iūgnē substātiū cōis ge. eo q̄ forme est p̄p̄iū imutare. vñ si substātiū semel intelligat respectu diuersorū generū: locutio ē icōgrua p̄pter repugnātiā: vt ciues sūt albi et nigre: at si intelligat geminari nulla ē ibi repugnātiā.

unde cōgrue dicit: **E**t albi et nigre sunt ciues. **I**uenit tñ apud **D**uidiū. **E**t specus cressus structura pumicis asper **N**on homini facilis non adeunda fere. **S**ciēdū est hic q̄ vnitas addita vnitati facit plurālitatē. vñ vbi plurale d; seq: vt **S**ortes et plato legūt. **P**ōt tñ cōgrue dici. sortes et plato legit. sic illō **C**arthago mariusq; tulit. **S**z intelligit diuisis tāq̄ sint due qz vbi reddīt zeumatically vtriq; ntō. i. sortes legit et plato legit. **S**i autē diuisio p̄ponat et iterponat duob' noiatuius singularis numeri: vbi eius p̄prie reddīt singulare: qd diuisio cōiunctionis facit: vt **E**t sortes et plato legit. et sic male dicit. **E**t sortes et plato legūt: sicut male dicit. **S**ortes legūt: et ita dicit multi. **E**t nos dicim' q̄ vtrāq; est cōgrua: et sortes et plato legit. et sortes et plato legūt: qz vbi p̄t respicere hūc terminū et sortes et plato distributiue. et sic d; intelligi in singulari numero sequi: qz reddīt singulariter vtriq; ntō. **P**ōt et eūdē respicere collectiue: et hoc mō ē accipiēdū plurāl'. **N**ō tñ seq' q̄ sit dicēdū. sor. legūt: qz collectiōe p̄missa: postea distributio ē cōgrue faciēda hoc mō. **E**t sor. et plato legūt. i. ipsi legūt: ita q̄ sor. legit et plato legit. **E**odē mō cōcedimus. **E**t ego et tu legim'. i. nos legimus: ita q̄ vtrāq; vnde **P**uis. ait. **E**t **A**gamēnonis filii' et **M**enelai filia sociati sunt. silr et ego et **A**polloni' scribim' et certe oēs autores eēt reprehēdēdi nisi tales locutiōes recipere: qz frēq̄nter his vtunt'. **S**i autē singularis nūerus et plalis diuisiōe interposita copulēt: d; eis reddi vbi plale: vt hō et asini currūt. **P**ōt tñ alia cōsideratione vbi reddi pōt: vt intelligat vbum zeumatically reddi: et sic erit illa locutio plēs. **E**t fm̄ hoc cōgrue dī. **D**omice et asinus currit. i. hoies currit et asin' currit. vñ **Q**ui. **D**ēs **H**yllades totaq; troia dabit. **I**dez dicim' in p̄sonis: qz pōt cōgrue per zeuma dici. **E**go et tu legis: vel tu et ego lego: vel ego et sortes legit: et d; inter tales ntōs: tūc fieri qdā dictionis: ad ostēdēdū q̄ due locutiōes intelligant cōiungi. **T**ales aut locutiones ab arte sunt: et sepe in autorib' iue: niunt. vnde **D**ozati'. **T**u quid ego et p̄plus mecū desideret audi. i. qd ego desideres: et qd p̄plus desideret. **S**i aut cōiunctio p̄ponat et iterponat ntis diuersorū nūerorū: qz diuersarū p̄sonaz: dicit qdā q̄ nō pōt seg aliq̄ vbum: qz oporteret illud esse duoz nūerorū vel duaz p̄sonaz: et sic iudicant istas cōgruas. **E**t hō et asini currūt: et ego et tu legimus. **N**ec ego: nec tu scribim': nec hō nec asini currunt. **A**n. n. icōgruitatis est cōiunctio p̄missa: qz illa requirit q̄ verbū reddat vtriq;. **N**os vō iudicam' eas cōgruas: et sepe vtunt eis autores. vñ ita iuenit in **P**uis. **N**ec vos qui nec illi referunt estis. **D**icim' ergo q̄ cōgruētissime seq' verbū plurale: qd pus reddendū est collectiue: postea diuisim cōgruitate seruata: vt et homo et asini currūt. i. ipsi currunt: ita q̄ hō currit et asini currūt. similiter. **N**ec ego nec socy mei p̄ficiunt. i. nos nō p̄ficiunt: ita q̄ nec ego p̄ficio nec ipsi p̄ficiūt. **E**t pōt esse in talibus zeuma: et tunc verbū p̄iori numero vel p̄sone tenet. vnde cōcedimus. **N**ec ego nec socy mei p̄ficiunt: nec socy mei. nec ego p̄ficio. **Q**ui tales locutiones condēnant: nimis sunt acuti: destruunt enī artem et omnes autores. **Q**uerit et an cōgrue dicat. **S**ortes et p̄lo currit et plato legūt: sortes et plato currit. **D**icim' q̄ icōgrua ē p̄pter pugnātiā: qz verbū aliter respicit illos ntōs cōiunctim: et aliter diuisim. **T**ñ iuenit apud **D**ozatiuz. **A**mbulat acer fulci' et casiri' male rauci. **E**cce duo nti cōfundunt p̄pter cōceptōes et zeuma: qd auctoritati ascribim' et nō arti: qz nō cōcedim' q̄ bñ dicat. **P**etrus et ioānes discipuli platonis legit. **I**uenit et **A**crū. **S**. **R**espondēs aut petrus et apli dixerūt. vbi tñ est appositio: bñ pōt esse numeroz cōfusio: vt ciuitas pise est pulcra, et **A**nimal boues sine frau

demoritur: sicut p appositione possunt strui dictioes diuersarū psonarū: vt ego socrus: vel ego ipse disputo: & ego ille q curro disputo. sicut ciuitas mediolanū ē fortis. Adāciū berta ē fidele. Liber decreta ē magn⁹: liber topica ē difficilis. Pōt g diuā liber topicoꝝ vel decretoꝝ itrastruiue: sic ciuitas bononia: & vrbis ianua: & tñ possit dici: Ciuitas bononie: & vrbis ianue. i. vrbis q est ianua: sed hoc nō multū aliqb⁹ placet: quū iuentat apud Virg. dicētē. Urbemq; patauī. i. vrbis q vocat patauū: q mō dicitur padua. Quedā tñ sunt magis regentia gñi: vt psona epi. Substantia socratis. & tñ possit dici. Persona eps ē honesta: sic p̄as petrus ē bona & suba socrate possunt notare. Nota hic q donat⁹ diuidit allothecā p̄t est spēs structionis i tres spēs. s. in plensis sylēsi: & zeuma. P̄tis. vero i gñq; spēs. s. i plensis: sylēsi: zeuma: antiptosis: & synthēsī. Alij vō dicūt q allotheca p̄t est figura structionis stricte loquendo diuidit in tres spēs s; P̄tis. i. sylēsi: antiptosis: & synthēsī. Scd; vō donat⁹ oēs spēs allothecē q excusat viciū structionis cōprehendunt sub sylēsi: & p̄s p̄ donatū dicētē: h⁹ scema. i. sylēsis late p̄s: & fieri solz non solū p̄ p̄tēs ofonis: s; p̄ accidētia p̄ti ofonis. vñ oēs soldeciū q sūt i poemate siue more sapiētū excusant p̄ h⁹ scema: & s; istos oꝝ dicere q zeuma & plensis sint figure locutiōis pprie & p se loquēdo: & fm p̄tis. & fm donatū. Scd; hoc sic obicit: Hec opinio videt̄ dicitur p̄tis. q diuidit allothecā in gñq; spēs p̄t est figura structionis: & magis cōiter dicūt q figure q variat accidētia sūt gñq;. Ad hoc dico sequēs magrūz Bñ. q plensis p se supra nō ē figura structionis: sed qz de facili nō ptingit in sermone sine figura structionis. Jō ponit a p̄tis. inter spēs allothecē: vt supra dixi in plensī. sicut zeuma semp est figura locutiōis: & rñder colorib⁹ rhetoricis: q appellant adiūctū vel iūctū. P̄tis. aut̄ ideo ponit zeumā iter figuras cōstructionis: qz semp fit cū allotheca numerorū vel personarū.

Zeuma est tertia pars allothecē fm p̄tis. & itēpta tur adiūctio. Et sic describit̄ a donato. Zeuma est vñ⁹ vbi cōclusio diuersis clausulis apte iūctā. & h; fieri trib⁹ modis fm Jñ. s. a supiori cū vbu p̄mittit: vt legit fortes & plato. A medio qñ iterponit: vt Debret sūt & ego. Ab inferiori qñ vbu supponit: vt Tu qd ego & p̄pls mecū desideret audī: Beda sic dic. Zeuma. i. cōclusio dē figura qñ multa p̄cedētia: aut vno vbo: aut vna snia cōcludunt̄ vbo. vt ap̄s ait. Dis amaritudo: & ira: & indignatio: & clamor: & blasphemā tollat̄ a vobis. Gnā: vt Qui igredietur sine macula & opa iustitiā: q loquit̄ veritatē in corde de suo: &c. Ad vltimū ita cōcludit. Qui facit hoc nō cōmonebit̄ in eternū. Alexander aut̄ dicit q zeuma est qñ ides verbū vel adiectiuū ad diuersa p̄tinet ita q cū vno struitur iproprie: vt cū dicis. Dic illius arma: hic illius cur⁹ fuit. Et struit̄ iste ntūs pluralis arma cū hoc vbo fuit i proprie. Si aut̄ dicere. Dic currus illi⁹: hic illi⁹ arma fuit: nō eēt tolerabilis locutio. Sicut̄ hic ē zeuma. Et appolonius scribit & ego: & struit̄ hoc p̄nomē ego qd ē p̄me p̄sone cū hoc vbo tertie p̄sone scribit. Et q̄rit vt h; sit zeuma Quid nisi secrete leserunt phillida silue: & rñder q nō: qz nunq; est zeuma sine quadā distributiōe vel adiūctiōe: sed reducim⁹ p̄dictū exēplū ad cōcidētia ad illā. s. spēs q sub alijs spēs nō p̄tinet. s. sub synthēsi siue sub allotheca. & hoc nomē qd struit̄ cū hoc vbo leserūt p̄pter multiplicatē quā h; cū interrogatiōe. Quidā tñ dicūt q qd ponit aduerbialit̄: vt qd. i. i quo leserūt phillida silue: nisi qz erat secrete: sed qd prius dictū est verius credo. Et Greg. in moral. Sepe simili latinitate vti. Sit aut̄ zeuma p̄ cōiunctiōe copulatiuā: vt fortes legit & plato. p aduersa

tiuā: vt vos estis mūdi s; nō oēs. p̄ distiūctiū: vt fortes legit vel plato. vel p aduerbiū cōparādi q;: vt ego lego melius q; tu. vel p aduerbiū similitudinis: vt iste legit sic ego: & p hac dictionē nisi: vt nullus hō legit nisi ego. sicut̄ p hac dictionē nec: vt Nec socy mei nec ego lego. Queritur vtrū zeuma sit figura structionis: sic p̄tis. videt̄ velle. Ad hoc dicūt qdā q zeumatis due sunt spēs: qñ vna cōtinet̄ sub figura cōstructionis: vt appolonius scribit & ego. Alia sub figura locutiōis: vt scribit Virgil. & mulier. Hoc tñ dicim⁹ q zeuma semp ē figura locutiōis: & respōdet colorib⁹ rhetoricis q appellant̄ adiūctū vel iūctū. P̄tis. aut̄ iō ponit zeumā iter figuras cōstructionis: qz semp fit cū allotheca numerorū vel psonarū. Nota hic diligenter q s; nām zeumatis vbu & adiectiuū semp debet redi p̄rimioꝝ ntō. vñ ueniētē dē. Ego & tu legis: vel tu & ego lego. Vir & mulier ē alba: vñ mulier & vir ē alb⁹. Nota vtilia p̄uētia ad zeumā supra dixi vbi dētermiaui de sylēsi.

Antiptosis est quarta spēs allothecē fm p̄tis. sub qua cōtinet̄ antithēsis. Est autē antiptosis positio vni⁹ casus p̄ altero: vt sermonē quem audistis nō est meus. & In cōuertēdo dñs captiuitatē syon. Et dicit̄ antiptosis ab anti quod est cōtra: & p̄totos qd est casus: inde antiptosis. i. vria positio casus vni⁹ p̄ altero. Et hec figura in autorib⁹ ē excusabilis aliq̄ rōne sustinēda: tñ qz vt dicit̄ qdā poeta. Si fuit errādū causas h; error honestas: s; nō est penit⁹ extēdēda. Antiptosis aut̄ cōtinet̄ sub se ipalage: q est casuū p̄mutatio: & s; hoc p̄tinet̄ sub figura locutiōis. Ipalage aut̄ dē ab ipo qd est trans: & alage qd ē mutatio. vñ ipalage. i. trāsmutatio. Sit at̄ qñq; in re tñ. vt Hier. ii. Mittam lignū in panē ei⁹. i. panē i lignū: hoc ē xpm in crucē. Nūq; in voce & in re. vt Mal⁹ sapor edit oza. i. oza edūt malū saporē. In ipalage ē supra dixi in ca. de scemate: in fine. Querit̄ q sit cā excusās vitiū cū dē. Sermonē quē audistis nō ē me⁹. & Unctōz quā accepistis eo maneat in vobis. & Virg. Urbē quā statuo vñ est. Nō. n. ibi videt̄ eē necessitas vel cōmoditas aliq̄. Ad hoc dicim⁹ q imediata adiunctio relatiui & antecedētis est cā pp̄ multiplicationes ipsi⁹ relatiui & antecedētis. vñ icōgrue diceret̄. Sermonē nō est me⁹: quē audistis. Si vō qñq; vtrū possit in alijs casib⁹ tolerari: dicimus q sic si imediate iungere relatiuū & antē: vt Sermoni cui itēdis nō est me⁹. hec latinitas tolerari possit si auctē habere. Et vt dicit Alexander cuz dē. Sermonem quē audistis nō est me⁹. hec dicitio f̄monē in pte accusatiue & in pte noiatiue tenet̄. accusatiue fm q respicit hoc vbu audistis. noiatiue fm q struit̄ cū hoc vbo est.

Synthēsis vel synthōsis est gnta spēs allothecē fm p̄tis. sub q̄ p̄prehendunt̄ oēs alie spēs allothecē. s. euocatio: appositio: synodoche. allotheca: geneꝝ: nūeroꝝ: tēpoꝝ: psonaꝝ: modoꝝ: & singloꝝ accidētū: ex qb⁹ ipropetas surgit. Et dē a syn qd est con. & thesis qd est positio: ideo synthēsis: q̄si dñales positiones.

Euocatio est dictionum diuersarum intrāstruita adiunctio: ita q vna trahat̄ ad improprietatem alterius: vt Ego priscianus lego. Euocant autē pnoia p̄me & scde p̄sone: vt ego priscianus lego: tu priscianus legis: & verba substantiua & vocatiua: vt priscian⁹ suz: priscianus vocoz. Accidentalialia vero euocare nō p̄t per se nisi hoc nomē q: vt q lego disputo. vel p̄cipiū vel nomē adiectiuū vel ēt aliud nomē ueniētis significatiōis: vt sedeo iudex: vide i sedeo des. Vñ hic nota q ntūs tertie p̄sone p̄t iungi cū vbo p̄me & scde p̄sone: ex pte suppositi in quoz locis absq; pnoie ibi posito: in qb⁹ est euocatio. Per adiectiuū: vt celer curro: p̄ nomen relatiuū: vt q lego disputo. p̄ p̄cipiū: vt Legēs pficio. & p̄ vnum p̄nomen epithematicon. i. appositiuū trium psonarū: vt Ipse

lego: ipse legis: ipse legit. **C** **I**te pnoia deriuata ab his p/ noib^o ego r tu pnt reuocare hoc relatiuū q. rōne gti pmiti/ ti in eis itellecti. **D**eus fili^o q lego disputat: n̄ filius qui legit^o disputat: tunc fili^o. i. tui q legis disputat: vester fili/ us qui legitis disputat: vester fili^o q legitis dormit. **D**e h^o etiā supra dixi in tertia parte in ca. de possessiuis. **C** **I**tes scias q cū dīr: habeo volūtātē comedendi solus: iste ntūs solus euocat ab hoc vbo habeo: mediante hoc gerūdiuo comedēdi: r struū cū hoc vbo habeo p regimē: cū gerū/ dio tñ p determinationē. s̄l̄r si dico. **D**abeo volūtātē eun/ di solus: r ita de p̄sib̄us. **C** **I**te nō sicut nomē substanti/ uis recipit adiectiuū: vt bon^o hō. ita hoc vbu s̄l̄z: vt sum bon^o: r sum^o boni: ita q nullū aliud substantiuū est ibi ne/ cessariū: r hoc in p̄ma r scda p̄sona: sed nō in tertia. vñ pōt dici. **E**go p̄as s̄l̄z bon^o: ita q adiectiuū respiciat vbu tñ rōne suppositi r significati: s̄z in tertia p̄sona male dīr. **P**o/ testas ē bon^o. qz vbu tertiē p̄sonē nō h̄z in se suppositū fi/ nitū. **S**z scire volo q euocationū: alia ē figura: alia nō figura. **F**igura ē illa q fit ex p̄e suppositi. **N**ō figura: q fit post vbu qz vbu n̄ tenet sequētī n̄ō r formari i nūero vl p̄sōa. vñ p̄ueniētē dīr. **E**go sū tu: r tu es ego: vl s̄l̄z ille. s̄l̄r **E**go nō s̄l̄z tu: vel tu nō es ego. **I**te euocationū alia resp̄e/ ctiva: alia absoluta. **R**espectiva ē illa que fit habito respe/ ctu ad p̄sonā vbi. vñ pōt dici. **S**apiens lego: ita q hoc no/ mē sapiēs euocat ab hoc vbo lego. **A**bsoluta ē q fit nō ha/ bito respectu ad r̄significationē vbi: r fm hoc male dicit^o **P**ri. scribo. **I**te euocationū: alia cōfusa alia discreta: alia media. **C**ōfusa ē illa: qñ nomē distributiū euocat: vt ḡs ex hoc saxo mecū r̄sistere pōt. nā p̄nomē sic positū r̄fuse d̄mōstrat scdaz p̄sonā: ita q nō h̄c vl illā. **D**iscreta ē illa: qñ p̄p̄riū nomē euocat: vt ego sortes lego. **L**ois siue me/ dia ē: qñ euocat nomē appellatiū sine distributione: vt ego magr̄ disputo. **S**cias ē q cū dīr: **U**olo eē bon^o fm quosdā: hoc adiectiuū bon^o euocat ab hoc vbo eē: qd esse nō pōt: qz ifinitiu^o caret p̄sona. **A**ly dicit q partiz ab hoc vbo eē: r partiz ab hoc vbo volo. **A**ly dicit cū qd ego: q euocat ab hoc vbo volo: mediātē ifinitiuo: ad cui^o deter/ minationē venit. **N**ā sic dicim^o. oīa vba p̄me r scdē p̄sonē euocat adiectiua: nec oīs euocatio ē mediata. vide i gnta pte i futurus. **E**t vt dīc̄ **A**lexā. noīa euocata remanēt i su/ is p̄sonalitatib^o. aliqñ hec eēt icōgrua. **E**go s̄l̄z hō q cur/ rit. **D**īr euocatio ab euoco cas. vel s̄z quosdā dīr ab e. qd est extra r voco cas: q̄s̄ extra p̄p̄riā r̄significationē vocatio.

Appositio adiunctio duoz substantioz: ita q mi/ nus cōe determinet magis cōe: vt aial hō currit. **A**diecti/ uo enī s̄z opinionē magr̄i **A**ñ. nō p̄t fieri appositio p̄pter sui debilitatē. vñ male dīr. **A**lb^o colorat^o currit. **S**it aut ap/ positio qñqz cā restrigēdi suppositionē: vt aial hō currit. **A**ñqz cā tollēdi eguocationē: vt **L**anna fluui^o currit. qñ/ qz cā determinādī q̄litatē: vt iste hō currit. qñqz cā discre/ tionis: vt ego ipse: tu ipse. qñqz cā exp̄mendī nāz gñis. vt **Q**uid metuere boues aial: sine fraude dolisue. **C** **E**t est notādū q vbiqz fit appositio: vbu adiectiuū r relatiuū debēt reddi dictioni cui fit appositio r nō apponēti: vt ciui/ tas athene q̄ olī studio floruit i laudāda: r citas mediola/ nū est magna. **D**e h^o ēt supra dixi i ca. de sylēsi: siue cōce/ ptione q̄s̄ i sine. **C** **S**z q̄rīē q̄ sit cā figure cū dīr. **A**ial hō currit. si dicat q̄ imediata adiunctio illoz substantioz. **C**ō/ tra. q̄ si ponat ibi mediū erit p̄p̄a vt dicat: aial r hō currit r h^o ē falsuz: qñ ps r totū copulari nō debēt. **C** **A**d h^o di/ co q̄ illa duo substantiua p̄tinēt ad idē: r iō nō d̄z poni iter illa coplata adiunctio: vl alia q̄ sit nota diuersitatis. **S**i vō ponat iter illa tale mediū qd sit cōueniēs bñ cessat figu/ ra vt dicat: aial ens hō currit: vel aial qd ē hō currit. **I**tem vidēt q aduerbia faciāt appositionē: vt sortes ē bic int^o:

vel sor. legit valde bñ. vel sor. legit aliq̄r nō. **C** **A**d h^o di/ cimus q nō ē ibi appositio: nisi sumat appositio large: ita q nō sit figura: s̄z vtrūqz illoz aduerbioz p̄ se modificat vbu. **S**ic. n. adiectiua p̄ sui debilitatē nō recipiūt apposi/ tionē: ita nec aduerbia cuiz sint adiectiua verboz.

Synodoche est assignatio toti^o ad p̄tē: r p̄tis ad totū. bñ spēs sūt q̄tuor: q̄rū due faciūt figurā r̄structionis: r alie due figurā locutionis. **P** spēs ē: qñ id qd ē p̄tis attribuit toti cū regimie accusatiue: vt sor. ē alb^o pedē. **2^a** spēs ē qñ id qd ē toti^o attribuit par/ ti cū regimie accusatiue: vt ista puella ē clara gen^o. **3^a** spēs ē qñ id qd ē p̄tis attribuit toti sine regimie accusati/ ui: vt sor. ē crispus. **4^a** spēs ē: qñ id qd est toti^o attribuit parti sine regimie accusatiue: vt bon^o aius vxoris ē mibi nupt^o. **C** **P**ic sciēdū ē q̄ oē nō adiectiuū d̄notās aliquā spālē p̄p̄tātē pōt regere actm̄ denotātē p̄tē siue totū: vt sor. ē albus pedē. sor. ē lōbardus gētē. vl bononiēsis patri/ am. **E**t p̄ h^o p̄s q̄ male dīr. **S**ortes ē aliq̄lis pedē: r sor. est albus aliqd: qz gnālitas ipedit synodochen. **E**t idē pōt fie/ ri p̄ ablatiuū: vt sor. est albus pedibus: sed tūc nō est ibi si/ gura cōstructionis. **I**te per synodoche vba maxime passi/ ua regunt actm̄: s̄z eozū actiua non regant duos diuersos actōs. vt iste trūcat nares. i. h̄z trūcatas nares. r **I**tera/ dif barbā. **S**ilr̄ vba neutra r̄ absoluta regūt actm̄ p̄ syn/ dochen: vt iste dolet vētrē. **Q**uerif̄ d̄ h^o qd dīc̄ **P**ri. q̄ bñ dīr. **S**ortes ē alb^o colorē: qñ ē ibi repugnātia: qz h^o nomē alb^o alr̄ dīr de sorte: r alr̄ de colore. **A**d hoc dico q̄ s̄z alr̄ de vno: alr̄ de altero dicat. **R**ecidit tñ p̄p̄p̄tā r̄solonē quā ponit **P**ri. vt sortes est alb^o colorē. i. bñs albu colorēz. **D**e synodoche etiā supra dixi in ca. de tropo.

Sit etiam allotheca nūeroz r p̄sonaz sine euo/ catiōe r̄ceptōe in multis locis. vt **I**n bilate deo oīs terra. **I**te **A**lter alteri^o onera portate. **I**tes aperite aliqs. **I**tes **U**indicte q̄s̄z fauete sue. r in multis alijs locis vbi ē discōueniētia nūeroz r p̄sonaz: nec pōt reduci ad aliquā spēs p̄missaz. **I**te scias q̄ qñqz nūerū p̄ nūero ponit ita q̄ ē ibi figura locutiōis: vt **I**oseph accu/ sauit fratres de crimie pessimo. i. frem. **I**te **A**rmato mili/ te cōplēt. i. armatis militib^o. r talis figura vocat̄ exalage de q̄ supra dixi in ca. de colorib^o r̄thorizicis. **I**te p̄ figuraz r̄structionis ponit qñqz nūer^o p̄ nūero: vt p̄p̄lis currūt. i. currit. r **P**ars in frustra secāt. i. secat: r p̄p̄lis bic labys me honorat: cor aut eoz lōge ē a me. i. ei^o. r **L**atilina repudia/ bat seruitia magna copia cui^o. i. quoz. **P**reterea fit allo/ theca genez: vt triste lup^o stabul^o. r p̄neste sub ipsa. **Q**ñqz eidē substantiuo reddunt eadez adiectiua diuersoz gene/ rā: vt apud **Q**uidiū. **E**t specus exesus structura pumicis asper. **N**ō hōi facilis nō adēda fere. **Q**ñqz fit cā disc̄er/ nēdi sexū vt anser erat cuiā p̄ciosio germine feta. **Q**ñqz fit cā antiq̄tatis: vt **A**ultus murmur erat in p̄p̄lo. **Q**ñqz in relatiuis: vt **S**emini tuo q̄ ē x̄ps. r hec oīa p̄inent sub figura r̄structionis. **D**e hoc ēt supra dixi in tertia pte in ca. de collectiuis noīb^o. **U**trū aut posset dici. **U**nū sūt: sicut p̄p̄lis sūt: arma est: thebe ē: supra in tertia pte determinatū ē in ca. de noīb^o r̄plexiuis. **I**te fit allotheca tēpoz qñqz i locutiōe qñqz in r̄structionē. **T**ūc fit i locutiōe qñ tps p̄ tpe ponit vt ille regit curr^o nō decē in ānis. i. rexit. **I**n r̄stru/ ctōe fit cū dictioni vni^o tps venit ad terminatōez alterius tps: vt añqz abraā fieret ego s̄l̄z. r illud. **D**at veniā (ōm̄i/ qz dies cras nato cesare fest^o. i. dabit. **I**tem fit allotheca modoz: qñ mod^o p̄ mō ponit: vt ire p̄ ibat. r **N**ō furtus facies: p̄ facito. r **M**iserere mei de^o p̄ miseraris. **S**ilr̄ qñ vbu significat cōfuse: vt iste icuimat in q̄dragesima: r iste equ^o bñ currit. **E**t vt breuiter cludā oīs alienatio ac/ cidentiu officij vel r̄significationis dīr allotheca fm **P**ri. **E**t hec de illa r suis speciebus sufficiat nos dixisse.

Nunc antequam ad quira partem accedamus ponamus hic regulas ciconij: tres regulas distinctio- nis. f. com. i. colu: et periodu. Scias qd sic dicit augu. in. 3. de doc. xpiana. Ciconij q donatista fuit septem regulas edi dit: qru pma ponit de dno: et ei corpore. scdm de dno cor- pore bipartito. tertia de pmissis et lege. qrt de spe et gne. gnta de tpib. sexta de recapitulatioe. septima de diabo- lo et ei corpore. Que gde considerata sic ab illa apiunt: no pa- ruz adiuuat ad penetrada q recta sut diuinoz eloqoz.

Prima de dno et eius corpore est: in qua sciens ali- quando capitis et corporis iesu xpi et ecclesie vna psona nobis icitari. neqz eni frustra dicitu e fidelib ergo semet abzabe estis cu vnu sit semen abzabe quod est xpus: no hestemus qm a capite ad corpus: vel a corpore trahit ad caput: et ni no recedit ab vna eadeg persona.

Secunda regula e de dno corpore bipartito: qd gdes ita no debuit appellari. Non. n. reuera dno corpore e qd cu illo no erit i eternu: s3 dicendu fuit de do mini corpore vo atqz p mixto: aut vo atqz similito. vl aligd aliud: q no solu in eternu. veru et nuc hypocrite no in il- lo e dicendu sut: qm i ei ce nuc videant ecclia. vñ pote- rat ista regla et sic appellari: vt diceret de p mixta ecclia.

Tertia regula est de pmissis et lege: qd alio mo dici pot de spu et lictera: vel de gratia et madata

Quarta regula e de spe et genere. sic eniz ea vocat: volens intelligi spem. f. patre. genus autem totu: cuius est ea pars qua nuncupat spem: sicut vnaque- qz ciuitas pars est vtriqz vniuersitatis gentiu: hac ille vo- cat spem. genus autem oes gentes.

Quintam regula ponit qua de tpibus appellat: q regula pleruz inueniri vel conyici posset latens in scripturis sacris quatitas tepoz. Quob autem modis vigere dicit hanc regula: aut tropo synodo- che: aut legitimis numeris. Tropo synodoche: aut a par- te totu: aut a toto parte facit itelligi hoc modo locutiois: quo significat a parte totu illa de dno resurrectione soluit qstio. Pars eni nouissima diei: quo passus est nisi p toto die accipiat. adiuncta et nocte pterita: et nox in cui pre vl- tima resurreperit nisi tot dies accipiat. adiuncto et die il- lucefere. f. dnoico no pnt ee tres dies et tres noctes: qd se i corde terre pdixit ee futuru. Legitimos aut numeros die quos eminentius diuina scriptura commendat: sic septenariu: vel denariu: vel duodenariu: et quicqz alij sut: quos legedo studio libeter agnoscut. pleruz eni numeri h3 pro vni- uerso tpe ponunt: sic septies i die laudabo te. nihil e aliud qd semp laus eius in ore meo. tantu e valer: et cuz multi- plicatur siue p denariu sic septuaginta et septingeti. vñ pnt septuaginta anni hieremie p vniuerso tpe gnaliter acci- pi: quo est apud alienos ecclesia: siue p seipos sicut decem per decem sunt cetu: et duodecim p duodecim sunt centum quadraginta qtuor. Quo numero significatur vniuersi- tas sanctorz in Apoc. vñ apparet no solas tepoz questio- nes istis numeris esse soluendas: sed latius patere signifi- cationes eoz et in multa pserpere. neqz eni numerus iste in Apoc. ad ipa pertinet: sed ad hoies.

Sextam regula recapitulatioe vocat in obscuri- tate scripturaruz: fatio vigilater inueta. si- cut enim dicunt quedam quasi sequatur in ordine tempo- ris vel reruz continuatione narrent: quu ad ppria que pter- missa fuerut lateter narratio reuocetur. qd nisi ex hac re- gula itelligat: erratur.

Septima ciconij regula est eadeg postrea de dia- bolo et eius corpore. Est eniz ipse caput impiozu: qui sunt eius quodamo corpus ituri cum illo in supplicium ignis eterni: sicut xpus caput ecclesie que est eius corpus futuruz cuz illo in regno et gloria sempiterna.

sicut ergo in pma regula qua vocat de dno et ei corpore vigiladu e: vt itelligat quu de vna eadeg psoa scriptura loquat: quid conueniat capiti: quid corpore: et ita in ista no- uissima aliqn in diabolu dicit: qd no in ipso sit: sed potius in eius corpore poscit agnosci: qd locu h3 no solu i eis q ma- nifestissime foris sunt: sed in eis etiaz qui cuz ad ipsuz pri- neant: tamen ad tepus miscetur ecclesie: donec vniqsqz de hac vita exeat: vel a frumeto palea vtilabro vltimo separet. De aut oes regule excepta vna que vocat de pmissis: et lege aliud ex alio faciut itelligi: qd est pprium tropice locutiois: qd latu p3 qz vt possint mibi: vel ab ali- quo vniuersa cohedi. Ma vbiqz aliqd vt vult vt ali- ud intelligatur: et si nomen ipsius tropi in loquendi arte ni iuenit. tropica locutio e q cu fit vbi fieri solet: sine labo- re sequit itellec. Quu vo vbi no solet laborat vt itelli- gat ab alyz magis ab alyz min: sic magis minusue dona dei sut igenz hoiz: vel adiutoria attribuunt. Proinde sic i vbi ppris vbi res vt dicit itelligede sut: sic i trasla- tis q faciut tropicas locutioes: vbi aliud ex alio itelligen- dum est. Dic etia nota q sicut dicit Hieronym. io p- phete vix itelligunt: qz personas: et numeros: et tepora su- bito comutat: et de qualibet re transunt ad alias. Predit- cito regule in his versib breuiter cotinent. Regula pma caput vnu cu corpore iungit. Corde de vo loquit mixtaqz scda. Tertia describit: qd lex quid gratia possit. Quarta genus spes: parte totuqz resouit. Tempora maiora gntz variatqz minora. Sexta refert iteruz q pmo facta fuere. Septima serpentis caput mebraqz reflectit.

Nunc de distinctioe et eius spebus videam. Distin- ctio est clausule vni integru mebru dictiois debita ordinatioe cotextens: et sententias anexu dubitatio- nis expediens. Et h3 tres sunt species. f. dependens: con- stans: et finitiua. i. coma: colu: et periodu.

Coma est punctu cuz virgula sursum ducta quan- do nec sententia nec constructio est perfecta et talis distinctio dicitur suspensua.

Colu est punctu sine vlla virgula: qn videlicet constructio est pfecta: sed adhuc pendet ite- tio dictatois: et talis distinctio vocat media siue stans.

Periodus e punctu cuz virgula deorsu ducta: qn nec constructio nec snia pls depedet: et talis distinctio vocat finitiua. De his trib distinctioib fa- miliare tradit hoc exepu. Au iter vtutes charitas obti- neat pncipatu: ecce coma: no e sine ipa vtutu certa pfectio: ecce colu: in q e oiz illaz posita certitudo: ecce perio- dus. Notadu q vnū coma p se stare no pot. Colu vo fit vt si dicat: p exhibitione opez pfecta dilectio dmfat. si q ex vno vbo clausula pterat monoculu vocabit: s3 ad mo- du periodi est puctada: vt paupzas bn pposita p diuituz pputat. Aly. n. dicit q coma e: qn nec pfecta e constructio nec snia: et fit ibi punctu rotud et flexus. Colu est vel colu fit vbi est pfecta constructio: sed no pfecta snia: et sic ibi pun- ctus eleuatus est. Periodo vo est: qn pfecta est constructio et pfecta snia: et ibi fit vsus: verbi gra Isa. i. Qd si nolueri- tis: et me ad iracundiaz puocaueritis: ecce coma. gladius deuorauit vos. ecce colon vel colu: qd stat ex duob co- matibus: qz os dno locutu est. Ecce terminat snia: et fit pe- riodus in fine versus. et dicit a peri qd est circū: et oda qd est cantus. quasi circularis cantus vel a peri qd est circū: et oda qd est via: qz in fine versus perfecta est via locutio- nis. Buguitio vero dicit qd colu et coma sunt duo colo- res rhetoz: et est colu nome notum. Colon eni dicunt greci: et interpretat mebru. Et est colu in rhetorica pucta- ta platio alicuius ofonis per maiores decisioes. i. p clau- sulaz qdā constantes ex duab dictioibus vel plurib: vt Adibi nocuisti: tibi no profuisti: oibus displicuisti. vnde

lucenit colu. i. p. c. i. s. s. vel snia lōga. Roma iterptat articulo: et of coma tis. in rhetorica punctata. platio alie ofonis p. m. i. o. r. e. s. d. i. c. t. i. o. e. s. v. t. v. o. c. e. v. u. l. t. u. g. e. s. t. u. a. c. r. i. m. o. d. i. a. i. n. i. m. i. c. o. s. p. t. e. r. r. u. i. s. t. i. v. i. d. e. e. t. i. n. s. u. o. l. o. c. o. i. n. p. e. r. i. o. d. u. s.

Jam quā potētia auxiliāte supra dērmianim? de quā p. t. i. c. u. l. p. n. c. i. p. a. l. i. b. h' op. i. s. Nūc restat vt d. g. n. t. a. p. t. e. q. d. e. d. o. r. t. h. o. g. r. a. p. h. i. a. p. f. o. d. i. a. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. o. e. o. r. i. g. i. e. r. e. t. y. m. o. l. o. g. i. a. q. r. u. d. ā. d. i. c. t. i. o. n. ū. q. f. r. e. q. n. t. e. r. i. n. e. n. i. ū. i. b. i. b. l. i. a. i. n. d. i. c. t. i. s. s. c. o. r. z. p. o. e. t. a. z. f. z. p. e. n. u. r. i. ā. n. r. e. s. c. i. e. : a. c. t. e. n. u. i. t. a. t. e. z. i. g. e. n. u. a. d. v. t. i. l. i. t. a. t. e. n. f. a. z. r. s. o. c. i. o. z. a. l. i. q. d. i. s. s. e. r. a. m. Sumit āt alr h' etymologia q̄s supra i tertia pte: sic patebit cū de ea in suo loco determinabit. In hac autē gnta pte. pcedā vbiq̄ sū ordinē alphabeti: ita q̄ ex tali ordie defacili ha beri poterit orthographia cuiuslibz hic posite dictois: vt verbi grā. itēdo tractare de amo r bibo: pus tractabo de amo q̄s de bibo: qz a. est pma lra in amo: r b. est pma lra in bibo: r a. est an b. in alphabeto. Itē tractare volo de abeo r adeo: pmo tractabo de abeo abis. q̄s de adeo adis. qz b. est scda lra in abeo. r d. est scda lra in adeo: r b. ē an d. Itēz determinare volo de amar? r de amor: pus determinabo de amar? q̄s de amor: qz a. est tertia lra in amar?: r o. ē tertia lra in amor: r a. est an o. Itē agere volo de ipudēs r i pudens: an agā de ipudēs q̄s de ipudēs: qz r. est q̄rta lra in ipudēs: r u. est q̄rta in ipudens: r r. est an u. Itēz agere itēdo de iustitia r de iust? pus agā de iustitia q̄s de iust?: qz i. est gnta lra in iustitia: r u. ē gnta lra in iust?: r i. ē an u.

Itē sup determinare itēdo de polysinthon r de polisse. n? pus determinabo de polysinthon q̄s de polissen? qz i. est sexta lra in polysinthon: r s. est sexta lra in polissen?: r i. est an s. Et ita a sili itelligas de oib? alyz dictionib? in hac pte positis ex gbuscūq̄ lris stant: qz semp est ibi ordi natio sū ordinē alphabeti: vt opinor. Sed vide in pol lissenus s. est gnta lra. r ē sexta vt dixi: qz geminat ibi s. vñ pz in hac gnta pte geminatio lre accipit p duplici lra r sic ex hoc ordine liquet qn̄. l. m. n. r. s. vel alia q̄cūq̄ lra in dictione debeat geminari: r qn̄ nō. **C**U autē qd querit exemplo aio lectoris occurrat quotienscūq̄ pma lra vel scda dictionis mutabit. p̄maz lram dictionis faciā de lazuro r rubrica. Hunc autē ordinē cū magno labore r ardētī studio adinueni nō tū ego: sed gratia dei meci. Obsecro ergo te lector ne tantū laborē nostrū r ordinē velut quid rude cōtēnas. Nā vt dicit beatus Hieronym? in prologo libri Regū. In tabernaculo dei offert vnusquisq̄ qd potest. Aly aurū r argentū r lapides preciosos. Aly byssum r purpurā r coccu offerūt r biacynctū. Nobiscūz dñ agiū si obtulerim? pelles r caprarū pilos: r tñ aplūs cōtō p̄biliōza nra magis necessaria iudicat. vñ tota illa tabernaculi pulchritudo: r p singulas spēs ecclie p̄ris future: qz distinctio pellib? tegit: r cilius ardozēq̄ solis: r iniuriā ibruū ea q̄ vilioza sūt. p̄hibēt. **C** Rubrice isti? gntē p̄is sūt i gbusdā q̄ternis p se separtis: r sūt corecte ibi q̄rta ad orthographiā f3 alphabetū: r ē q̄rta ad accētū aliq̄.

C Registrum quarte partis precedentis.

Numerus		ch artatum.		Numerus		ch artatum.			
Abusio	50	Larientismos	51	Epanalensis	48	Oliopomenon	52	Syncopa	47
Acirologia	47	Latacrefis	49	Epizensis	48	Omoctelenton	49	Syncreffis	50
Adiunctum	52	Lathesyntheton	47	Epitheton.	50	Omoensis	51	Syneprefis	53
Aferesis	47	Latatiposis	52	Eubasis	52	Omoeptoron	48	Syneresis	48
Agnominatio	51	Lircūlocutio: idest pe		Euphomismos	52	Omapasia	52	Syndaismos: idest an	
Allegoria	50	rifrafis.		Euphonia	52	Omaphosis	53	tibeta	
Allegoria quotiens fit	51	Llimax	52	Euocatio	54	Omozensis	51	Sylenfis	48
Allorbeca	53	Llolum	56	Exalage	52	Onomatopeia	50	Synodoche	50
Allorbeca quot modis fit	55	Lloma	56	Exclamatio	52	Parabola	51	Synthefis	54
Amphibologia	47	Llcomplexio	52	Exrafis	47	Paradigma	51	Syntheton	49
Anadiplosis	48	Lloceptio genēz	53	Exrafis	47	Paragoge	47	Syntofis	52
Anaphora	48	Lloceptio psonaz	53	Santasia	52	Paranoimafia	48	Sistole	47
Anastrophe	50	Lloncordia	52	Bradatio	52	Paranomeon	48	Somotopeia	53
Antifrafis	51	Llonduplicatio	52	Intellectio: idest sy		Parentbefis	50	Tantologia	47
Antimetabola	51	Lloniunctio	52	nodocbe.		Paraemia	51	Tapinosis	47
Antipophora	52	Llontentio	52	Interrogatio: idest		Perifrafis	50	Themefis	50
Antiptofis	54	Llontrarium	52	pisantia		Periodus	56	Topothefia: idest ex lu	
Antitheta	49	Llonuersio	52	Ipalage	49	Perifologia	47	centia fictus locus.	
Antitheton	49	Llorrectio	52	Iperbaton	50	Pisantia	53	Topographia: idest rei	
Antithesis	48	Llorrectio	52	Iperbole	50	Pleonafmos	47	vere descriptio	
Antismos	51	Lloraforofis	52	Ipofoza	52	Poliptoron	49	Toprepon: idest rectus	
Antonomafia	50	Lldialiton	49	Ipozensis	48	Polisyntheton	49	ordo	
Antropospatos	52	Lldiasirtos	48	Irinos	49	Precifio	53	Traductio	53
Appanalensis	44	Lldicrefis	48	Ironia	50	Prolenfis	48	Transitio	53
Apposiopeffis	52	Lldifinitio	52	Isterologia	50	Profonēfis	53	Tropologia	53
Appocopa	47	Lldistinctio	52	Isteronpzothon	52	Profopopeia	53	Zeuma	48
Appositio	55	Lldubitatio	52	Idest isterologia		Prothefis	48		
Apostrophe	52	Llebafis	52	Lepos	52	Prothefofpalage	53		
Articulus	52	Lleclypffis	47	Litote	48	Ratiocinatio	53		
Asyntheton	49	Llelipffis	52	Macrologia	47	Remotopeia. i.			
Barciologia	52	Llemphafis	52	Metaphora	49	onomatopeia			
Cacephaton	47	Llendiadis	52	Metalefis	49	Repetitio	53		
Cacophonā .i. cacephaton		Llenigma	47	Metaplasmus	47	Sarcosmos	51		
		Llepentbefis	47	Metatbefis	48	Secifsonomaton	48		
		Llepidiocefis	52	Metonomia	52	Sententia	53		
		Llepilogus	52	Occupatio	52	Synalimpha	48		
		Llepmone	52						